Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1981—82-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 7 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól (3 perc.)

PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

Az 1981/82-es tanévre felveszünk általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat fonó, szövő, kötő,**
fiúkat textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak, 16 éves korig.

Felvételi vizsga nincs! Tanulmányi idő: 3 év.
Ösztöndíj: A tanulmányi eredménytől függően fonó és szövő tanulónak 350—700 Ft, kötőgépszerelő és műszerész tanulónak 150—550 Ft.

Juttatások: Az ösztöndíjon kívül, vidékieknek havi 500 Ft, budapestieknek havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk, a nyári szünidőre is. Teljes ellátás (napi háromszori étkezés) munkaszüneti napokon is, napi 7 Ft térítésért.

A gyár mellett levő szakmunkástanuló-otthonunkban térítésmentes elhelyezést biztosítunk. Iskolaköpenyt, füzetcsomagot, munkaruhát a gyár, tankönyveket az iskola biztosít.

Évente két alkalommal, kedvezményes vásárlás a vállalat termékeiből.

50%-os utazási kedvezmény.

III. éves tanulóinkat 90%-os teljesítménybérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

Szakmunkásvizsga után: a kereseti lehetőség 3500—4500 Ft között van.

Továbbtanulásra az üzemi textilipari szakközépiskolában, vagy egyéb területi szakirányú középiskolában, lehetőséget biztosítunk.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban

Cím: **PNYV**
KELENFÖLDI TEXTILGYÁR
személyzeti és oktatási osztály
Budapest XI., Budafoki út 111—113. 1117
Telefon: 868-955/191 mellék.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A Budapesti Bőripari Vállalat szeretettel várja az általános iskolát végzők jelentkezését tímáripari szakmunkástanulónak.
A tanulmányi idő három év.
A tímártanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül havonként 200 Ft ösztöndíjkiegészítést kapnak és mindezeken felül szerződést kötünk havi 500 Ft társadalmi ösztöndíjra.
Vidékiek részére kollégiumi elhelyezést biztosítunk. A gyakorlati oktatás alatt tanulóink kedvezményes ebédet és védőruhát kapnak.
A törzsgárdatagság elismerésénél a tanulóéveket beszámítjuk. Az első év végén a végzett tanulmányi munkát külön természetbeni juttatással értékeljük.
A harmadik év második félévében, a jó eredményű tanulók részére, a ténylegesen munkában töltött idő alapján 90%-os szakmunkásbért fizetünk.

Szeretettel várunk Benneteket!
Jelentkezni lehet személyesen vagy levélben a Budapesti Bőripari Vállalat személyzeti és oktatási főosztályán.
(Budapest IV., Táncsics M. u. 1—3. 1047.
Telefon: 694-555)

VUK

82
A KÉT FIATAL RÓKÁT NEM KELL BIZTATNI...
83
A FELHŐK MÁR SZAKADOZNAK, A SZÉL IS ELCSENDESEDIK, ÉS HALVÁNY DERENGÉS NŐ AZ UDVARON, MIRE ELKÉSZÜLNEK.
MOST AZTÁN USGYÉ!
84
EZUTÁN VELÜNK LESZEL. INY. MEGTANULHATOD, AMIT AZ ERDEI NÉPNEK TUDNIA KELL, MERT A NEVELÉSED HIÁNYOS.
INY ÚGY TELE VAN A SZABADSÁG RÉSZEGÍTŐ ÖRÖMÉVEL, HOGY SZÓLNI SEM TUD. ALUDNI TÉRNEK.
85
ALIGHOGY ELSZUNDÍTOTTAK, DOBOGNI KEZD A FÖLD ÉS SOKHANGÚ EMBERI BESZÉD MORMOGÁSA ÉR A FÜLÜKHÖZ.
86
KÉSZEN VAGYUNK, BORSOS?
MINDENKI A HELYÉN, FŐVADÁSZ ÚR.
87
ELKÉSTÜNK! ÚGY KELL NEKEM! HISZEN TUDTAM, ÉREZTEM!
KÖRÜLNÉZEK.
88
TŰZ A NAP, SUHOGNAK A KASZÁK, ÉS LASSAN MÚLNAK A PERCEK. VÉGRE MEGJELENIK VUK.
NEM LEHET ELMENNI MINDENÜTT A SIMABŐRŰ. VILLÁMLÓ BOTTAL.

FEKETE ISTVÁN REGÉNYÉBŐL
ÍRTA: CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA: DARGAY ATTILA

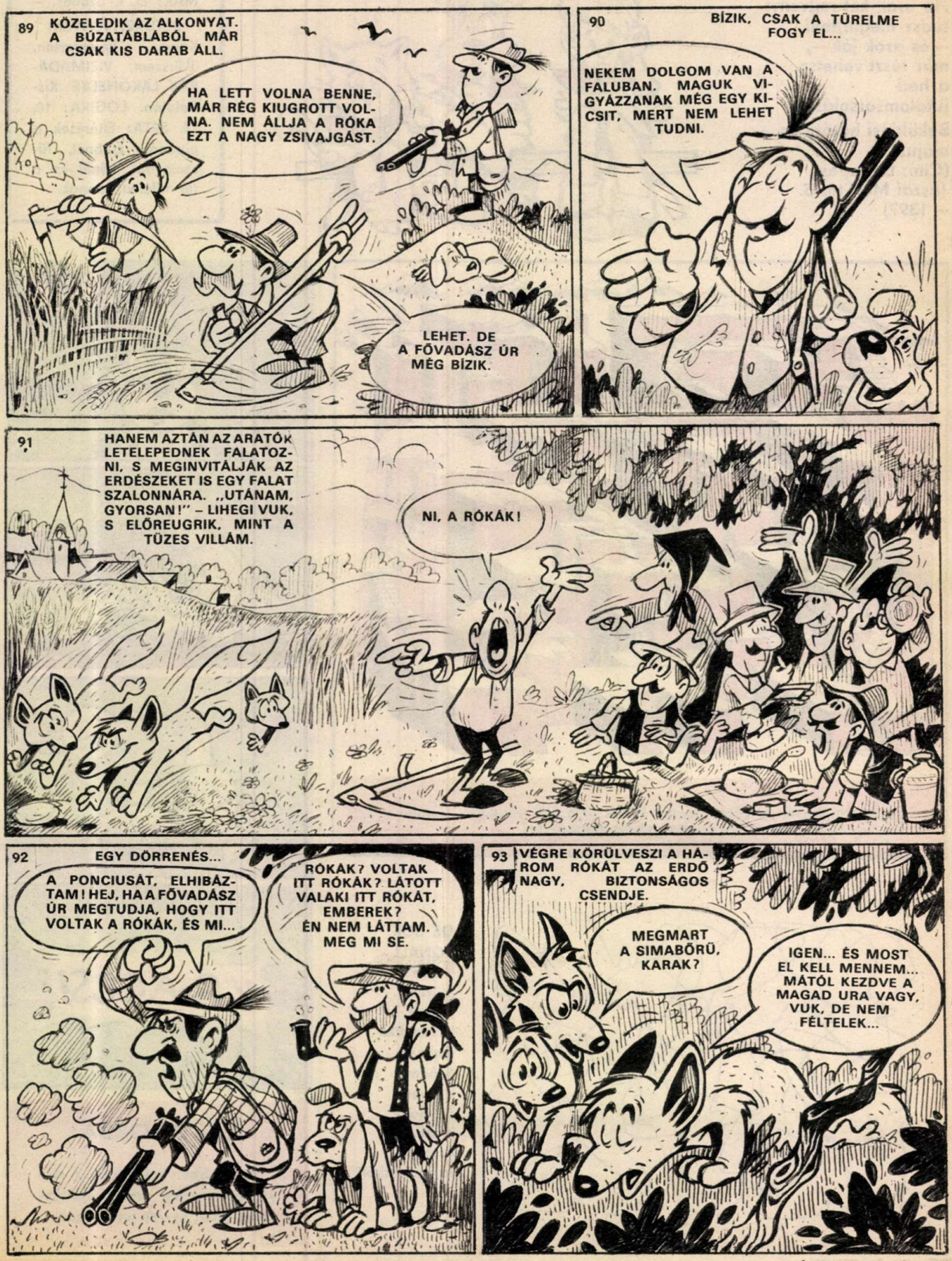

VÉGE KÖVETKEZIK

A rejtvények megfejtését csak postai levelezőlapon küldd be!
Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók –, már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.
Beküldési határidő: május 18.
(Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

TÖPRENGŐ

A 14. SZÁM MEGFEJTÉSEI

JAJ, DE EGYFORMÁK: D. I. azonos. – BETŰREJTVÉNYEK: Kaba, Peremarton, ökörszem. VÍZIMADARAK LAKÓHELYE: Kis-Balaton. LOGIKA: 10, 14. SÉTA: Eltérések a pipánál, zsebnél, fűcsomónál, kőnél és a fiú fülénél vannak.

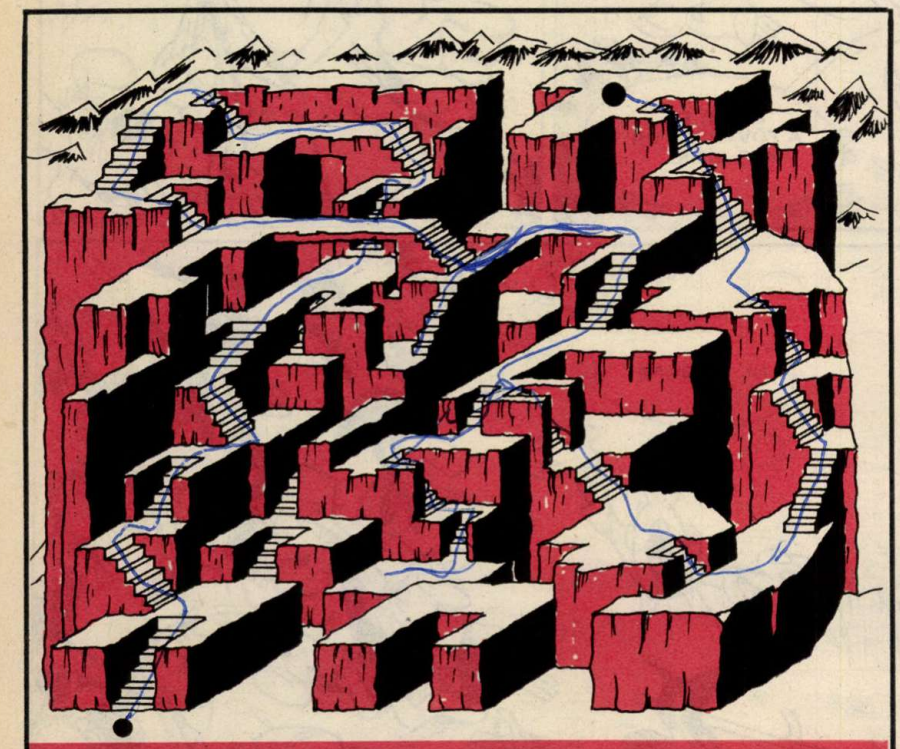

ÓKORI ROMOK. A fekete ponttal jelzett feljárótól elindulva eljuthat-e a turista az ugyancsak fekete ponttal jelzett magaslatig?

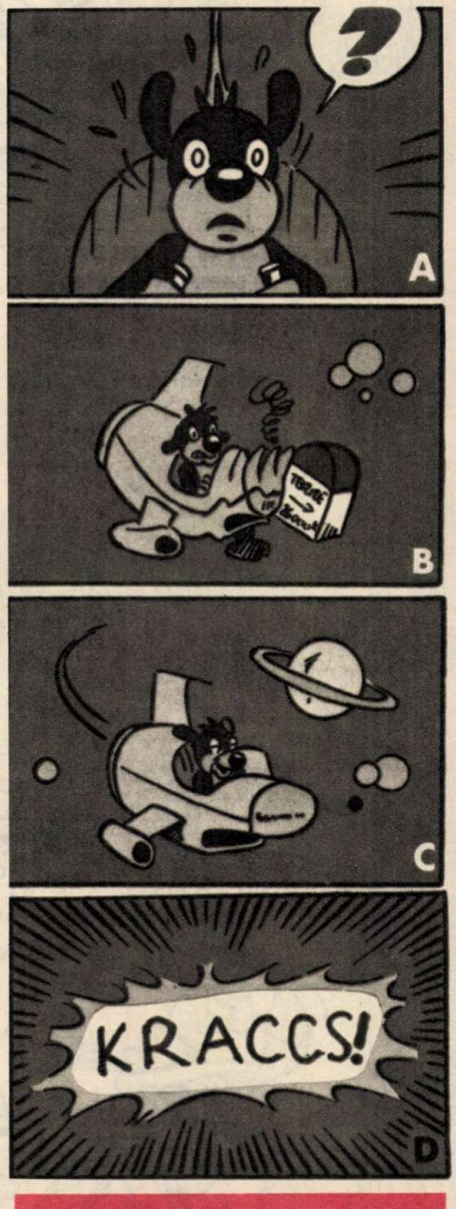

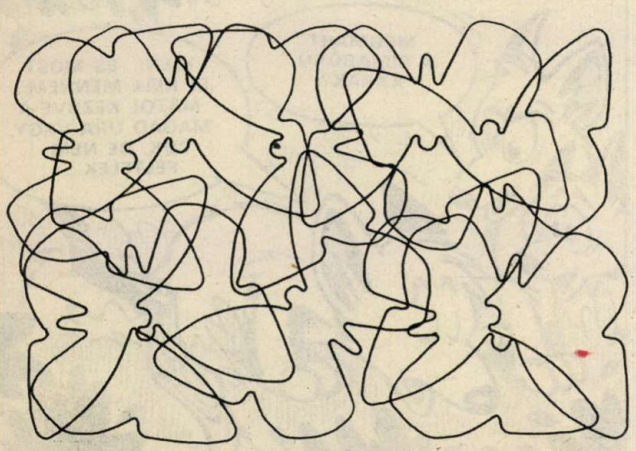

DE SOK VONAL! Vajon milyen alakok keveredtek össze? S hány darabot számolsz össze ezekből az alakokból?

RAKD SORBA!

Pif az űrben kalandozik. A róla készült képeket valaki összekeverte. Rakd helyes sorrendbe!

BÉLYEGEK. Kittenberger Kálmán születésének 100. évfordulójára bélyegsort jelentetett meg a Posta. Több olvasónk kérésére mutatjuk be a bélyegképeket.

NYERTESEK

A 12. szám rejtvényeinek megfejtéséért Pajtás-tollat és matricát kapnak: Gruber Sándor, Budapest, VI.; Horváth Anikó, Budapest, IX.; Bodó Ildikó, Jászberény; Izsoó Attila, Mátészalka; Kálmán Katalin, Somlószőlős; Kiss Timea, Litér; Kolláth Attila, Kazincbarcika; Kormos Mónika, Bükkmogyorósd; Lőwey Erika, Veszprém; Máhl Judit, Balatonalmádi; Nagy Erika, Leninváros; Rusznyák Tünde, Ózd-Somsály; Soós Eszter, Tarhos; Szüle Ferenc, Cegléd; Tóth József, Andocs; Törteli Flórián, Kecskemét; Wagner Lívia, Sárvár; Zakar Mihály, Abony; Zsankó Éva, Csipkerek; Zsirai Gábor, Celldömölk.

SAKK

Mai feladványunk látványos felállítású. Követelménye: matt két (2) lépésben. Csak a kulcslépést (világos kezdő lépését) kell megadni!

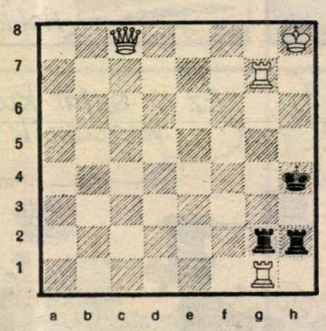

A március 5-én közölt feladványok megoldásai: 1. Vc4—b4! és 1. Bg1—g3! — Sok helyes megfejtés érkezett be, a kitűzött díjak nyertesei: Gojdár Árpád (Hódmezővásárhely), Havasi Rita (Sárvár), Kovács Györgyi (Martfű), Mező Imre (Salgótarján) és Vincze Zsolt (Gyöngyös).

Földeák Árpád

HÁROM MEZŐ

Mindegyikben most nyíló vadvirágok találhatók. Összesen hat. Ezek nevét kell beküldened.

ELSŐ MEZŐ: Ha az alábbi meghatározások szerinti szavakat beírod a függőleges sorokba, akkor a szaggatott vonalakkal jelölt vízszintes sorokban két virágnév olvasható.

1. Írá, kevert betűi. 2. Ismeret régies szóval. 3. Apró darabokra tör valamit, igekötővel az elején. 4. Majdnem gladiátor, visszafelé. 5. Javaslat, visszafelé. 6. Négy betű e két szóból: diófa alatt. (Alulról kell kezdeni a beírást!) 7. G. M. Ü.

MÁSODIK MEZŐ: Tizenhárom „r" betűvel kezdődő szót kell a körbe beírni. Ha sikerül, akkor a külső számozott kockákban egy szép vadvirág neve olvasható.

1. Sárkányt enged föl. 2. Juhfajta. 3. Apró élőlény. 4. Piros gumós zöldségféle. 5. Egy betegség nyoma az arcon. 6. Sűrű festéket ráfest. 7. Ma már ritka férfinév. 8. Ilyen az aprópénz széle. 9. Megőrzés végett odaad neki valamit. 10. Téli sporteszköz. 11. Katonai felderítő eszköz. 12. Mindennap hallgatjuk. 13. Ezzel kezdték régen a csatát.

HARMADIK MEZŐ: A keresztrejtvényünkben három vadvirág neve van elrejtve.

VÍZSZINTES: 1. Magas hegyorom. 4. Nagy kiterjedésű város Budapest szomszédságában. 6. Eke kevert betűi. 7. Királyi, ismert francia szóval. 9. Erő kevert betűi. 11. Csavar, ismert idegen szóval. 13. A függőleges 1. folytatása, de ez is növényt jelent (névelővel). 15. . . .-mozog. 18. OIFŐ. 20. Kézvagy fejmozdulattal ad tudtára valamit. 22. Bíborszínű vadvirág. 23. Zsebben is hordhatják. 24. Ilyen cső is van. 25. Hegyvidéki vadvirág (Régen sebfűnek is nevezték.)

FÜGGŐLEGES: 1. Narancssárga vadvirág. A neve folytatódik a vízszintes 13. sorban. 2. Nem jó: úgy se . . . 3. Nem valami hízelgő kifejezés. 4. Dísze. 5. Görög oszlopfő. 8. Olaszországi folyó. 10. Híres színész (Lajos). 12. Nemzetközi futballszövetség. 14. Ipari növény. 16. Szökell közepe! 17. Gyere, népiesen. 19. Becézve: leánynév is, fiúnév is (visszafelé). 20. Férfi fehérnemű. 21. A disznóólés vacsorája.

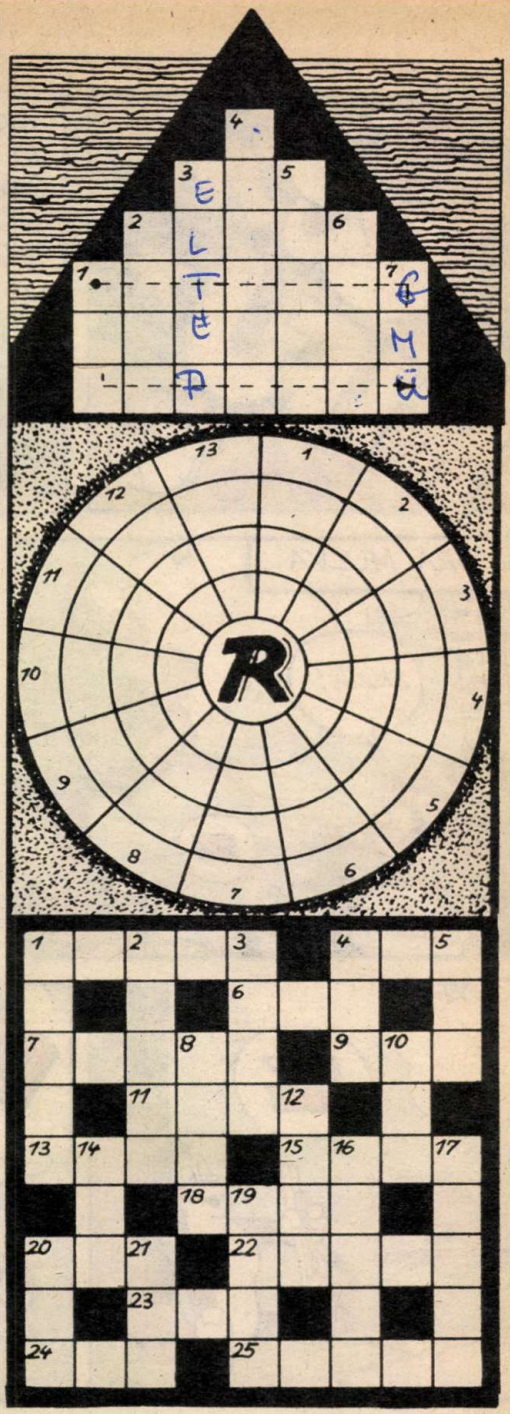

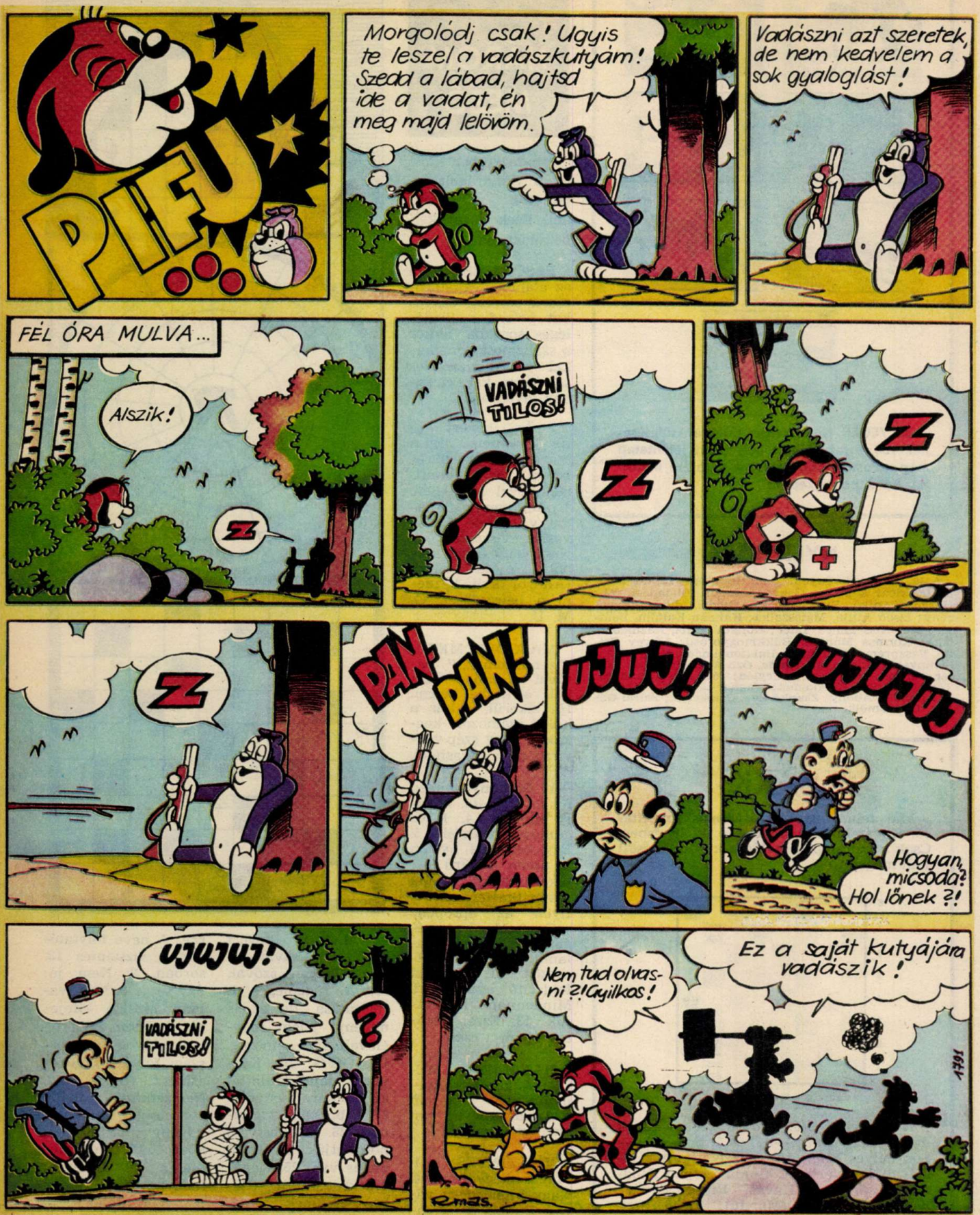
PIFF...
Morgolódj csak! Ugyis te leszel a vadászkutyám! Szedd a lábad, hajtsd ide a vadat, én meg majd lelövöm.
Vadászni azt szeretek, de nem kedvelem a sok gyaloglást!
FÉL ÓRA MULVA...
Alszik!
Z
VADÁSZNI TILOS!
PAN-PAN!
UJUJ!
UJUJUJ
Hogyan, micsoda? Hol lőnek?!
UJUJUJ!
VADÁSZNI TILOS!
?
Nem tud olvasni?! Gyilkos!
Ez a saját kutyájára vadászik!

A PAJTÁSBAN OLVASTUK

Az 1981. január 29-i számunkban megjelent „Tánclépésben" című cikkünkkel kapcsolatban sok levél érkezett. Ezekből közlünk kettőt.

„Nálunk nem kell külön tánctanárhoz menni, az iskolában is meg lehet tanulni táncolni. Még a téli szünet előtt ugyanis, két táncos páros bemutatót tartott, amolyan igazi ízelítőt kaptunk a tánc szépségeiből. Akinek ezután kedve szottyant ezeknek a táncoknak a megtanulásához, jelentkezhetett iskolánk tánctanfolyamára. Nagy volt az érdeklődés, igaz csak a lányok részéről, mert húsz lány mellett csak négy fiú jár a tánciskolánkba. Először csak a versenytáncokat gyakoroltuk, azóta azonban már a diszkótáncot, és a rockyt is tanultuk. Tanfolyamunk egyedülálló, legalábbis itt, a környező községekben. Szeretnénk minél több táncot megtanulni, s akkor ezeket bemutathatnánk más iskolákban is. Hátha ott is kedvet kapnak egy tánctanfolyam beindítására."

Góz Rita, Szigetszentmiklós, Ifjúság u. 2/a. – 2310

„Miskolcon, az Elek Tamás utcai Általános Iskolában is felvetődött a gondolat, hogy milyen jó volna, ha megtanulnánk táncolni. Mert igaz, eddig is lötyögtünk, ráztuk magunkat a jobbnál jobb zenékre, de hát azt mindennek nevezhettük volna, csak éppen táncnak nem. Éreztük, hogy ez így nem az igazi. Szóltunk Sipos Ferencnének, az osztályfőnökünknek, aki az iskola vezetőivel együtt megszervezett egy tánctanfolyamot. Hivatásos tánctanárt hívtunk, az ő vezetésével tanultuk meg a régi és a mai táncok alapjait, valamint az udvarias viselkedés legfontosabb szabályait. Később összetáncot rendeztünk, amelyre meghívtuk a szüleinket és a tanárainkat is. Igazán nagyszerű volt! A francia négyessel vonultunk be, majd szép sorjában bemutattunk minden táncot, amelyet tanultunk. Szüleink elképedve néztek bennünket, erre aztán igazán nem számítottak. Végül persze felkértük őket is, boldogan táncolták velünk a keringőt és a csárdást.

Egyébként rájöttünk arra, hogy a tánc milyen jó közösségformáló erő."

Dienes Csilla, Miskolc, Elek T. u. 26. – 3529.

MIT üzen a Pajtás?

MARKÁNICS ANGYALKA, Csurgó, Basakúti út 1. — 8840. Valóban nagyon sok fiatalt vonz a színészi pálya. Nem is csoda, hiszen a színész egész életében „csak játszik", egyik este király lehet, a következőn orvos, a harmadikon pedig koldus. Persze ez a játék nem is olyan egyszerű dolog, a színészek egy-egy szerep megformálásába hatalmas energiát fektetnek, nem ritkán csak óriási munka árán sikerül azonosulniuk azzal a személlyel, akit megszemélyesítenek. Az előadások sikere azonban kárpótolja a színészt a szerepépítés minden gyötrő óráját.

Amint látod, ehhez a pályához, sok más fontos dolog mellett, az azonosulás, az átélés képességére is szükség van. Az irodalmi, vagy színjátszó szakkörben már most elkezdheted ennek a kifejlesztését. Keresd a szereplés lehetőségeit, szavalj az ünnepélyeken, kulturális fesztiválokon. Természetesen az sem lenne rossz, ha már később, a középiskolás éveid alatt, kapcsolatot keresnél valamelyik amatőr színpaddal, így meglehetősen nagy tapasztalattal mehetnél el érettségi után a színművészeti főiskola felvételi vizsgájára. Ha még akkor is kedved lesz hozzá . . .

SZEPESI TERÉZ, Budapest, Ifjúgárda út 98. — 1151.

A kertészek birodalma a természet, a fák, a virágok világa. Minden embernek kellemes érzést nyújt egy szépen ápolt park látványa, amely a felüdülés oázisa lehet a nagyváros forgatagában. Persze mindez a kertész keze munkájától függ, hiszen egy park lehet éppen gondozatlan és szemetes is. Az eldobott újságpapírok, cigarettacsikkek, a szabadon burjánzó gaz között nem esik jól a pihenés. Tehát fontos és szép a kertészek munkája. A nyolcadik általános elvégzése után a budapesti Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskolába kell jelentkezned, itt négy különböző szakon képeznek kertészeket.

KÓNYA ILONA, Karcag, Szondi u. 6. — 5300.

Sok olyan gyerek van, aki még nem döntötte el, hogy a nyolcadik osztály elvégzése után, merre folytassa útját. Persze mindenki mérlegel ilyenkor, de előbb-utóbb azért meg kell születnie valamiféle elhatározásnak, lehetőleg olyannak, amelyet nem bán meg az ember, később sem. Azt, hogy milyen pályát válassz magadnak, még a pályaválasztási tanácsadáson sem tudják megmondani, legfeljebb ötleteket, javaslatokat adhatnak, a beszélgetés, különböző képességvizsgálatok után. Mindenesetre keresd fel a pályaválasztási tanácsadót, lehetséges, hogy az ő javaslataik, ötleteik közül megtetszik majd valamelyik. Időd van még, ezalatt alaposan „megrághatod" ezeket az ötleteket.

TOJTI ÁGNES, Mátramindszent, Rákóczi u. 30. — 3155.

Nincs abban semmi furcsa, hogy úgy döntöttél, erdész szeretnél lenni. Nemcsak a fiúk, hanem a lányok is szerethetik a természetet, az erdő, s az állatok világát. Nyilván más lányokat is érdekel ez a pálya. Egész nap az erdőt járni, figyelve a növények és az állatok életét, nemcsak szép, hanem nagyon izgalmas és egészséges munka is. Az erdésznek azonban rendkívül sokat kell tanulnia. Elsősorban le kell érettségizned, majd ezután jelentkezhetsz a soproni Erdészeti és Faipari Egyetemre. A középiskolában különösen a fizikára és a biológiára kell nagy hangsúlyt fektetned, hiszen ezek a felvételi tantárgyak.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY
igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.0686 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme,
Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla
vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Az apacsok kapitánya 16

AZ ŐSFŐNÖK VAGONJA

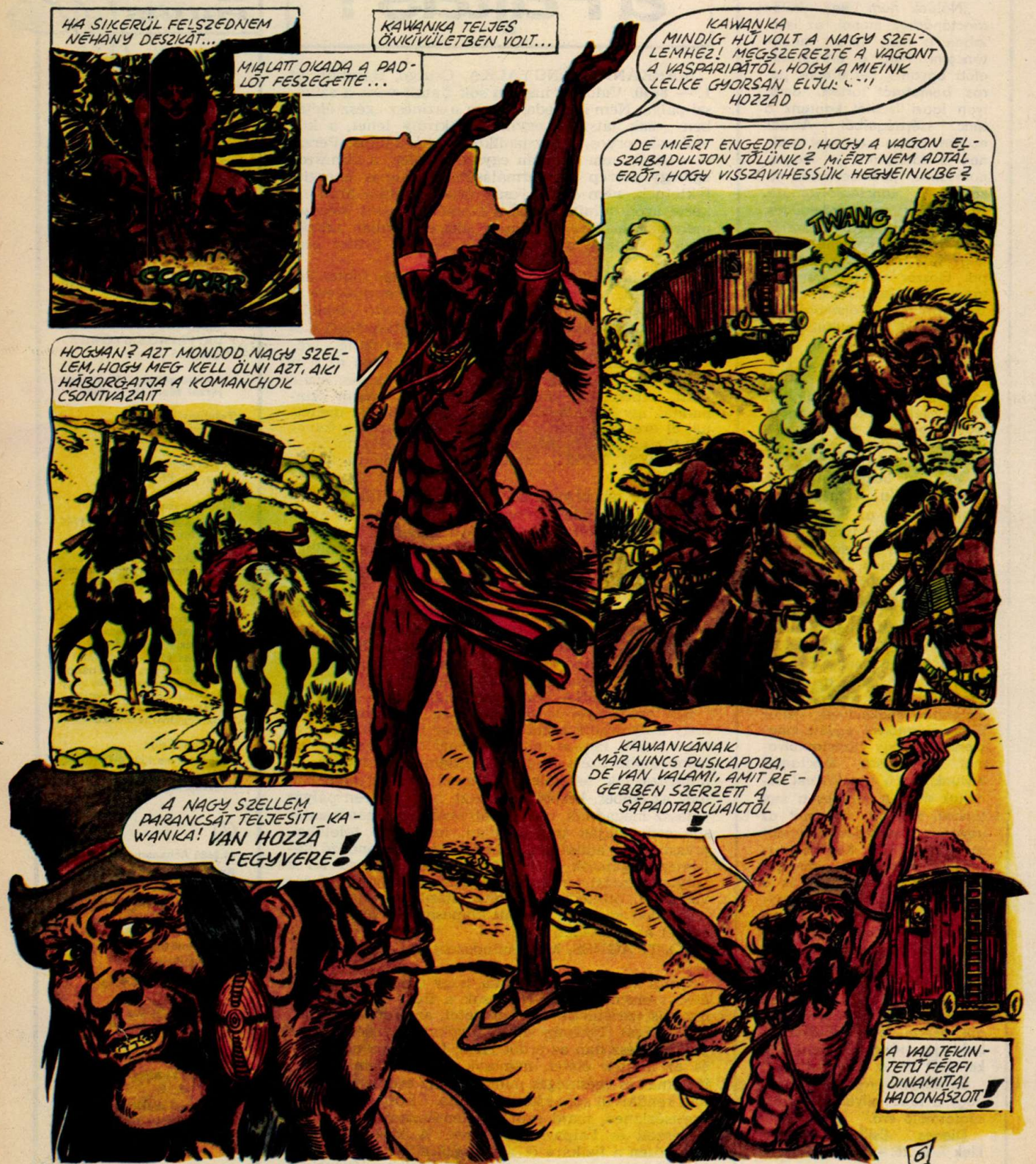

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK

81/17

XXXVI. ÉVF. ● 1981. MÁJUS 14. ● ÁRA: 4 Ft.

PAJTÁS

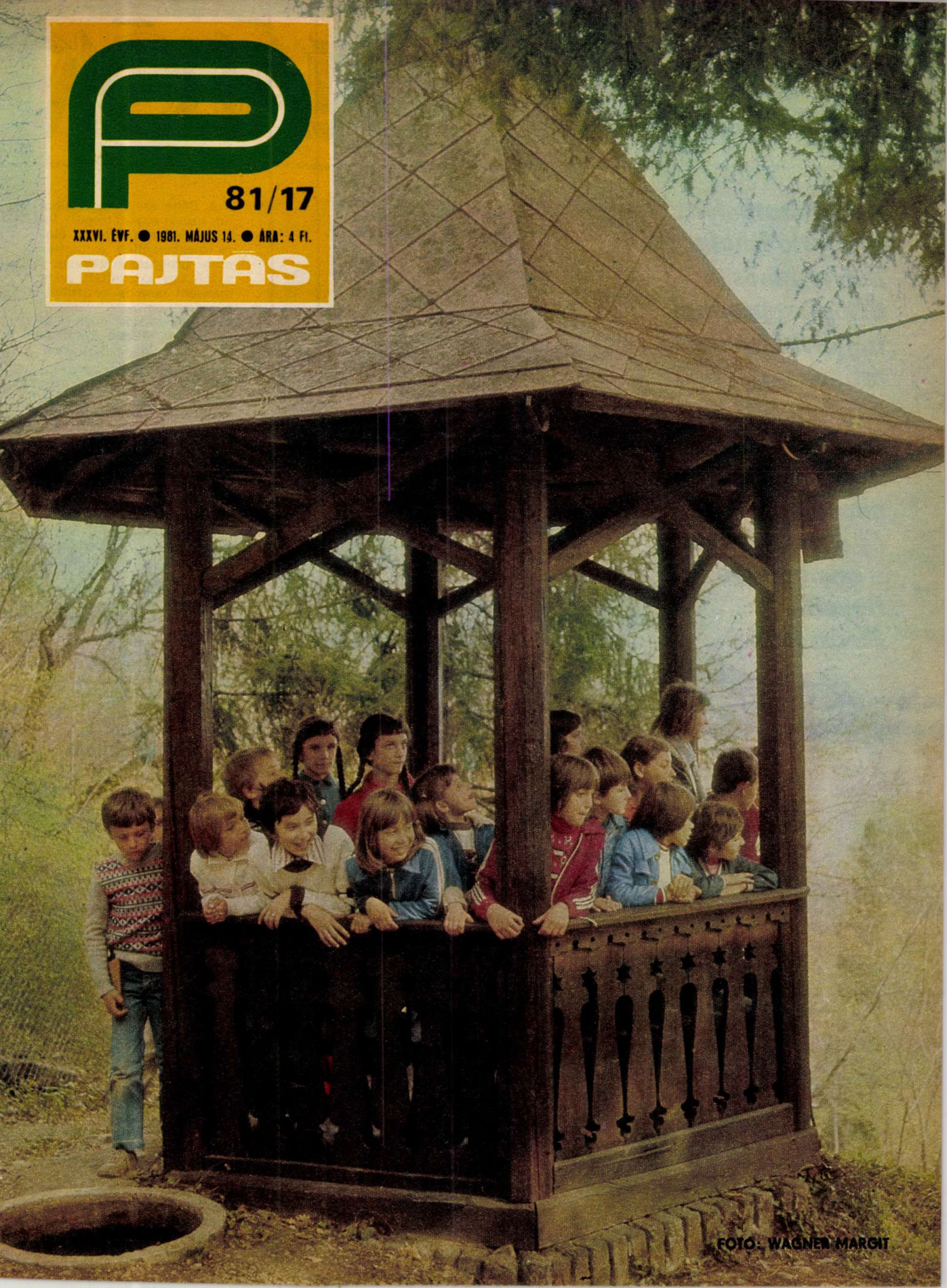

FOTÓ: WAGNER MARGIT

ASZFALTPINGÁLÓK

A szombathelyi gyakorló iskola Bolyai János Úttörőcsapatának tagjaival az utolsó órákon már alig lehetett bírni. A 7. b-ben izgett-mozgott mindenki a helyén és a tábla helyett a csengetésre figyelt. Megszólalt...

A Béke és a Szorgalom őrs szinte együtt repült lefelé a lépcsőn. Már jó előre megbeszélték a tanítás utáni programot. Mindannyian úgy gondolták, hogy másként nem is készülhetnek az országos játékra, mint egy kiadós gyakorlással. Annyi ötletet kotortak elő, amennyit csak tudtak.

— Átveszem a parancsnokságot — mondta Varga Eszter a Béke őrs vezetője. Határozott kijelentése után még a fiúk sem ellenkeztek. — Először a körjátékokból vegyünk át néhányat.

— Én a legegyszerűbbek egyikét javasolnám — pattant mellé Szabó Szilvia. — Tudjátok, arról lenne szó, amikor valaki egy zsebkendővel jár körbe, majd észrevétlenül leejti egyikünk bokája mögé. Aztán usgyi, rohanás és...

A többiek nem hagyták Szilviának, hogy végigmondja amit akart, mert közben már készen is voltak, és indulhatott a játék. Alaposan belefeledkeztek a „mókába".

Fenyő—slalom

— Gyerekek, mást is kellene csinálni! — szólt Romek Robi. — Az rendben van, hogy viháncolni nagyszerű, de önmagában kevés.

— Van egy ötletem — mondta Erményi Imre, a másik őrsvezető. — Itt áll a suliudvaron ez a szép fenyőfasor. Tudjátok mi az a slalomozás? Hát el kell indulni a fák között, mint akit kergetnek és közben ki is kell kerülni hol jobbról, hol pedig balról a fenyőket.

— Mi van, ha nem sikerül? — kérdezte Galántai Rita.

— Akkor nézd meg majd a képedet! — válaszolták nevetve egyszerre hárman. Szerencsére azonban mindenki nagyon ügyesnek bizonyult a rohangálásban és senki nem „találkozott" a fák törzsével.

— Most már kellene valami nyugisabb dolog, mert kezd melegem lenni — pihegett Német Éva. — Játsszunk bujócskát, az is jó.

Közben megjelent a „terepen" a hatodik osztály is. Először irigykedve nézték a többieket, majd a látottakon felbuzdulva teljes létszámban hozzáfogtak ők is „gyakorolni", de egészen máshogy kezdtek a dologhoz. A lábakra görkorcsolya került, néhányan kerékpárokra pattantak, s bár ezt tulajdonképpen máskor nem szabad az iskolaudvaron, most beindulhattak a gyakorló körözések. Reménység Laci olyan ügyesen lavírozott az „aszfaltkorival" a labdaakadályok között, hogy mindenkinek leesett az álla. Csak egyszer kellett közelebbről „megszemlélnie" a beton mintáit.

Rakétakilövések

Bödecs Béla és Döbrönte Csaba kerékpárjaikkal olyan biztonsággal hajtottak a lassúsági versenyen, hogy az embernek az volt az érzése, nem is előre, hanem hátrafelé mennek. A lányoknak ezt picit még gyakorolni kell majd. A hatodikosok legtöbben azonban nem az ügyességi játékokat választották, ha nem a zsírkrétákat, amelyekkel nekiláttak az aszfaltpingáláshoz. Színes rakéták röppentek fel, tűzcsóvát hagyva maguk mögött a rajzok teremtette képzeletvilágban. Reczetár Laci önállóan alkotott, míg voltak, akik párban, hármasával készítették műveiket. Már jócskán délutánra járt az idő, mikor valakinek eszébe jutott, hogy azért ma még tanulni is illenék. Így aztán a gyors értékelés után ki-ki hazafelé indult. Abban mindannyian megegyeztek, hogy ha az úttörőszövetség által meghirdetett országos játékon ezeket a játékokat csinálják majd, akkor nem fognak unatkozni, igazán vidám napot mondhatnak a magukénak.

Kép és szöveg: Koncz Dezső

Nekünk tán még kicsit furcsa, a szovjet gyerekek számára azonban mindennapos az űrhajózással foglalkozó szakkör tevékenysége

A szovjet úttörők jelszava: Mindig készen! — tanulásra, munkára, segítésre...

MINDIG KÉSZEN

Irányt tarts! Teljes gőzzel előre! A Néva folyó hullámain az úttörőflotta tanulja „mesterségét"

Legyen az nagyváros, legyen az sztyeppe, tanulni mindenhol egyformán kell, még a pásztorkodás mellett is

Az ötvenkilenc éves szovjet úttörőmozgalom megalapítói szívesen mesélnek a gyerekeknek

Na, mi újság?

„A vörös nyakkendő becsületéért"

— Látom, üdvözlőlapot írsz. Talán a bal oldalon látható képek juttatták eszedbe május tizenkilencedikét, a szovjet úttörőszervezet megalakulásának ötvenkilencedik évfordulóját? ...

— Á, dehogy! Eszembe jutott anélkül is, hiszen én már harmadik éve levelezek Szásával. De azért jó, hogy kinyomtatták ezeket a képeket. Mindegyiket kirakom a „Na, mi újság?" faliújságra. Nem tetszik elhinni, hogy micsoda jó ötlet jutott eszembe az évfordulóval kapcsolatosan ...

— Hadd hallom!

— Azt mondtam a srácoknak: gyűjtsünk össze virágmagvakat, petúniát, kék nefelejcset, százszorszépet, meg ilyesmit, és küldjük el Szásáéknak Kijevbe. Lali azt tanácsolta, hogy pontosan ötvenkilenc magot tegyünk a borítékba ...

— Jó ötlet! Örülnek majd a nem mindennapi ajándéknak. De azért egy kis ráadást is tegyetek még hozzá, hátha nem kel ki mindegyik mag.

— Óh, Szásáék nagyon értik a virágok gondozását, hiszen kertészeti szakkörbe járnak és az űrhajósok napján ők helyezték a legszebb csokrot Gagarin szobra elé.

— Apropó: űrhajózás. Ezzel kapcsolatosan kérdezhetek valamit?

— Várom a kérdést.

— Mit tudsz mondani az Orionról?

— Jaj, de nagyszerű! Minden szombaton délután közösen nézzük „Az Orion űrhajó fantasztikus kalandjai" című tévésorozatot. Nekem különösen az a jelenet tetszett, amikor McLane azt mondta Tamarának ...

— Állj meg egy szóra! Én nem a filmre gondoltam, hanem az Orion expedícióra. Nos, az Orion ...

— Jó, jó, csak vicceltem az előbb. Tessék csak belekukkantani ebbe a füzetbe!

— Ez az őrsi krónikátok? Hát ... ami azt illeti: nem valami vaskos.

— Nem! Mert én egyszerű, tömondatokkal jegyeztem le mindent. És... az is igaz, hogy nem csináltunk sokat, de amit tettünk, azzal örömet szereztünk másoknak és magunknak is. Például: Abrankó Bandi egy héten háromszor is elment Keserű János bácsihoz és cikkeket olvasott fel neki az újságokból. Még a Pajtásból is.

— Úgy, mint Nyilas Misi?

— Azóta is úgy hívjuk őt, hogy Misi. Pogány Peti pedig a Boka. Ő ugyanis egy kisdobos őrsöt vezet és szerzett nekik egy klassz őrsi búvóhelyet. Egy alkalommal meg is védték. Néhány nagyobb gyerek ugyanis be akart oda települni. De nem sikerült nekik. Azután, hogy testvérőrssé választottuk a kisdobos Őzikéket, végleges biztonságban vannak. Jópofa gyerekek. Úgy tervezzük, hogy jövőre, ha majd elvégezzük a nyolcadikat, rájuk hagyjuk az őrsi kincstárunkat.

— S ez mind itt van a krónikában?

— Persze, hogy benne van! És még sok más ... de csak röviden.

— Nagyszerű! Így nem kell majd nagyokat hallgatni, amikor megkérdezik tőletek az év végi számadó csapatgyűlésen, hogy mit csináltatok.

— Igyekszik az ember!

— No, és a nagy játék? Tudod az, amelyiket május utolsó vasárnapján rendeztek? Annak az előkészületeivel is igyekeztek?

— Jaj, arról még nem mondhatok semmit se!

— Úgy?! Szóval még sehol sem álltok?

— Dehogynem! Csak még nem beszélhetek róla! Mert meglepetésnek szánjuk. Tetszik tudni, azt találtuk ki, hogy mindegyik őrs titokban készül valami érdekessel, valami szórakoztatóval a majálisra. Ha valaki megtudja, hogy mit csinálnak, akkor fuccs az egésznek. Oda a meglepetés.

— Értem. Félsz, hogy valakinek kikotyogom! Jól van na! Az a fő, hogy jól mulassatok.

— De még mennyire! Úgy megnevettetjük a nézősereget, hogy csak na... Nem csoda, hiszen hetek óta gyűjtjük a régi anekdotákat. Már vagy tizenöt embert kerestünk fel. Olyan érdekeseket mondtak, s milyen jót nevettek ők is mesélés közben! Egyikük azt tanácsolta, hogy játsszuk el mindegyiket.

— Én is azt mondom hogy játsszátok el ...

— Mit? Jaj, mit is beszélek! Kikotyogtam a titkunkat. Ugye, nem tetszik senkinek sem elmondani?

— Elmondani? Hiszen még én sem ismerem az anekdotákat. Legfeljebb csak annyit írok meg, hogy biztosan sikeretek lesz. S ha mindegyik őrs így készül a majálisra, akkor nemcsak a ti csapatotokban lesz jó hangulat május utolsó vasárnapján, hanem az egész országban. Így lesz igazán emlékezetes az országos játék.

— Majd elfelejtettem mondani, hogy a KISZ-kongresszus napjaiban a testvér alapszervezet mindegyik tagjának adunk egy szál virágot. Köszöntjük őket és ... és azt kérjük, hogy préseljék le a virágot, hadd emlékeztesse őket ezekre a szép napokra.

— És azután kezdődik a szünidő, a nagy pihenés ...

— Végre! De azért már arról is beszéltünk, hogy valamit akkor is csinálunk.

— Mondhatok néhány jó tanácsot?

— Az nagyon jó lenne ...

— Az őrsötök biztosan együtt marad nyáron.

— Hogyne! — Mi már a tisztségviselőinket is újraválasztottuk. Még csak a nyári tervünket kellene összeállítani ...

— Én pontosan ehhez akarok ötleteket adni. Először is: beszéljétek meg, hogy ki az, aki egész nyáron itthon marad. Ő legyen az őrs ügyeletese. Akik táborba, nyaralni, üdülni, kirándulni mennek, neki mondják meg, hogy meddig maradnak távol, mikor érkeznek vissza. És bárhol járnak, neki küldjék el az őrsnek címzett képes üdvözlőlapot. Ő mozgósítsa a hazaérkezők fogadására az otthon levőket, ő szervezze meg azokat az összejöveteleket, amelyeken ki-ki elmeséli élményeit, bemutatja a magával hozott emléktárgyakat.

— Köszönöm szépen az ötletet. Máris rohanok, és elmondom a többieknek. Biztosan örülnek majd. És ha még hozzáteszik a saját javaslataikat is ...

— Tudod mit? Ezek a javaslatok ne legyenek titkosak. Függeszd ki a „Na, mi újság?" faliújságra. Talán más is odaírja a saját elgondolásait.

— Jó!

— De a szünideig még van egy kis idő. Hajrá tanulás!

A GYEREK VILÁG NAGY KÖVETE

Horváth Éva, a CIMEA főtitkára. A CIMEA magyarul: Gyermek- és Serdülő Mozgalmak Nemzetközi Bizottsága

Béke, barátság, nemzetköziség... Amíg lesz fajgyűlölet, amíg háború fenyegeti az emberiséget, a gyerekek jelenét és jövőjét, addig e szavak sem kophatnak el, bármennyit használjuk őket. A CIMEA magyar főtitkára: Horváth Éva, gyerekek millióinak sorsáért érzi felelősnek magát.

Munkahelyére távoli kontinensekről érkeznek a különböző küldemények, levelek, meghívók, s most éppen a szebbnél szebb rajzok. A nemzetközi gyermekrajzpályázat alkotásai a világ minden részéről özönlenek ide.

– A gyerekek egymás munkáit értik meg leginkább – mondja a főtitkár. – Életükről, örömükről, bánatukról mesélnek a rajzokkal, amelyek az őket körülvevő világról alkotott véleményüket is tükrözik. Így ismeri meg a finn vagy a magyar úttörő a palesztin vagy a nicaraguai gyerekek érzéseit, gondolatait. Gyermekkoromban én is nagyon szerettem rajzolni. Amikor Felsőtárkányban táboroztunk, mindent megörökítettem. Bográcsban főztünk, kerékpárral mentünk a faluba kenyérért, nomád körülmények között éltünk, romantikus és izgalmas volt az életünk. Rajzpályázaton is indultam, de az én munkáim nem jutottak el például Bissau-Guineába.

– A gyermekkori élményeid közül melyik a legbecsesebb?

– A budapesti Gorkij fasori általános iskola Leővey Klára Úttörőcsapatának titkára voltam hetedikes, nyolcadikos koromban. Emlékszem, mennyire örültem, amikor úttörőként részt vehettem a parlamenti fenyőfaünnepségen. Más országok gyerekeivel először Fóton, egy nemzetközi vöröskeresztes táborban találkoztam. Először 1965-ben

Megismerkedhetünk egymás táncaival, szokásaival

A sok-sok nemzet gyermekeinek közös jelszava: béke és barátság

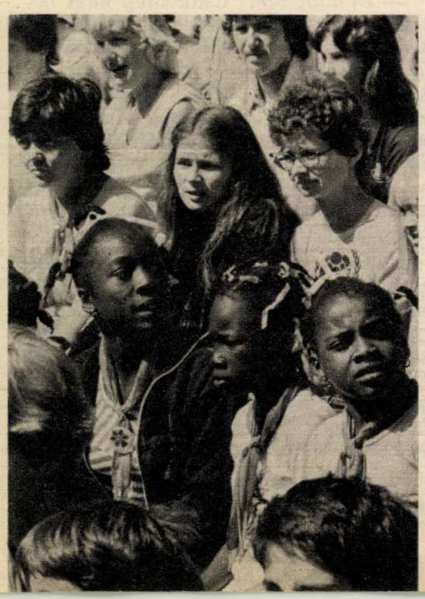

Nem kell ide nyelvtudás. A játék összekovácsolja az embereket

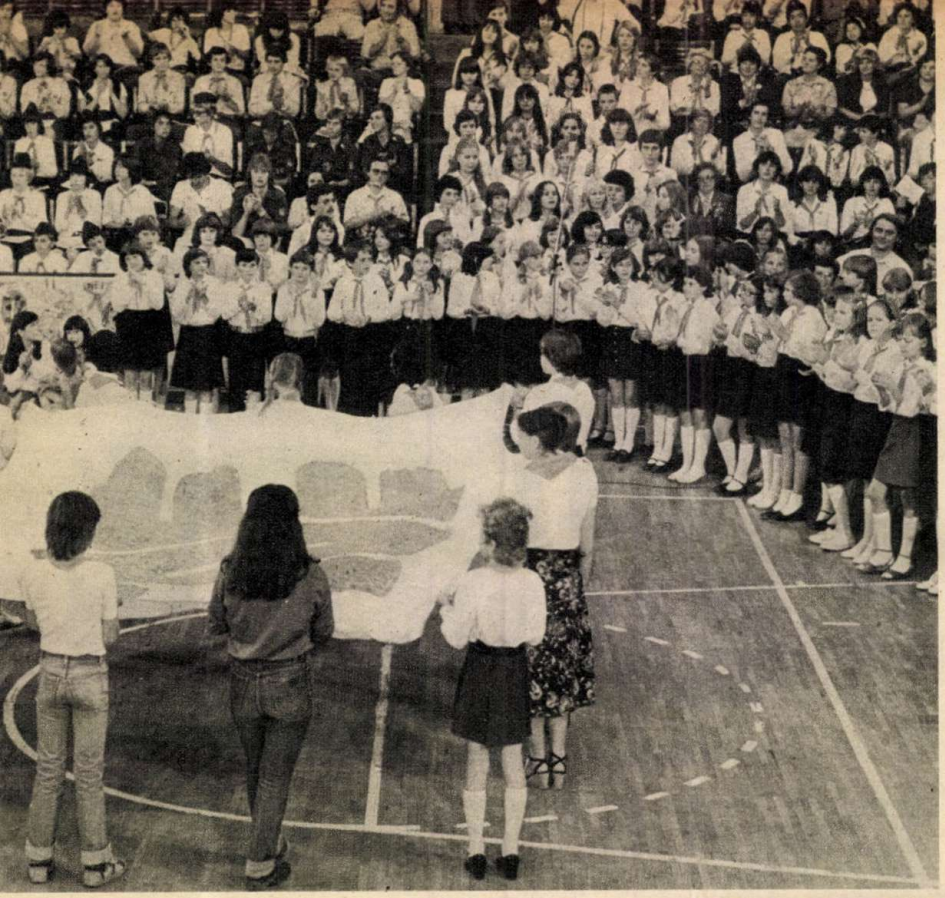

Az 1979-es európai gyermektalálkozó megnyitója a budapesti Sportcsarnokban

utaztam külföldre, gimnazistaként. Az orosz tanulmányi versenyen elért eredményemért, a Magyar–Szovjet Baráti Társaság moszkvai utazással jutalmazott. Nyelvtudásomat – negyedikes koromban – itthon idegenvezetőként gyarapítottam. Szovjet fiataloknak mutattam meg hazánkat, majd ösztöndíjjal Vlagyimirben tanultam egy évig, ahol szovjet úttörőket patronáltunk. Éppen Tiszabecsre készültek, minden érdekelte őket: a magyar úttörők élete, a szokások, a népi tánc és a népdalok. „Az a szép, az a szép, akinek a szeme kék" – fújtuk együtt, teli torokból.

KINCS A CERUZA

– Az a célunk, azért dolgozunk – vallja –, hogy a világon minden gyerek boldogan, teli torokból énekeljen, hogy a gyerekrajzokon ne kísértsen a háború nyoma, a félelem, a rettegés.

Amerre jár, mindenütt ezért emel szót. Az Országos Béketanács küldötteként a havannai VIT-en a békéért, az enyhülésért és a leszerelésért érvelt beszédében. Tanúja volt a portugál úttörőszervezet zászlóbontásának, érthető, hogy az onnan érkező hírek különösen megdobogtatják a szívét.

– Örvendetesen megnőtt a fejlődő országokban működő gyermekszervezetek száma – mondja. – Megalakult az úttörőszervezet Afganisztánban és Kambodzsában is. Felhívásunkra – „Tanszerekkel iskolatáskát minden kambodzsai gyereknek!" – özönlöttek a füzetek, tollak, ceruzák, a Szovjetunióból, Portugáliából, Franciaországból fővárosunkba, hogy azután mindezt Kambodzsába küldjük. Persze, nemcsak Kambodzsának segítünk. A finn úttörőszervezet, a SVAPO tagjai például papírt gyűjtenek, eladják, s az értük kapott pénzen tanszereket küldenek a namíbiai gyerekeknek. Természetesen nemcsak az a dolgunk, hogy a legszükségesebb felszereléssel lássuk el az arra rászorulókat. A gyermekekre irányuló fokozott figyelem nem lanyhult 1979, a nemzetközi gyermekév után sem. Az ENSZ-szel, az UNICEF-fel (az ENSZ nemzetközi gyermeksegélyező alapja) karöltve az elkövetkező négy év fő feladatait dolgozzuk ki. A béke és barátság kérdésében meg kell találnunk a közös pontokat azokkal az országokkal is, amelyeknek politikai felfogása, gondolkodása eltér a CIMEA-étól. Nagyon fontos az, hogy a gyerekek közelebb kerüljenek egymáshoz, megismerjék és tiszteletben tartsák egymást, népüket, nemzetüket.

LEGYEN MINDIG ÜNNEP!

– Egyik legégetőbb feladatunk, hogy jobbá, elviselhetőbbé tegyük azokban az afrikai országokban a gyerekek életét, amelyekben még pusztít, keserűséget teremt a fajgyűlölet. A CIMEA erőteljesen fejlődő szervezet, munkájában egyre nagyobb szerepet játszik a nemrégiben felszabadult, vagy nemzetiségi függetlenségét kivívott országok tevékenysége. Összel Kongóban, Brazzaville-ben tartunk elnökségi ülést, ez lesz az 1982-es prágai közgyűlés előkészítése. Októberben a tagországok képviselői a béke és barátság jegyében, a januári helsinki ifjúsági fórum eredményeire épülő tanácskozást folytatnak.

Ötvenhét tagország tevékenységét hangolja össze. Büszkék lehetünk arra, hogy a CIMEA főtitkára magyar, Budapesten dolgozik. Ő pedig arra büszke, hogy a magyar úttörőmozgalom nemzetközi tekintélyű, ismert és népszerű szerte a világon. Horváth Éva, mondhatni, a gyermekvilág nagykövete, orosz-francia szakos tanár, jól beszél angolul, érti a spanyolt, a portugált, lengyelt és a bolgár nyelvet is.

Arról, hogy munkájáért milyen kitüntetéseket kapott, csak vonakodva beszél.

– Az elismerésnek csak egy része a kitüntetés – mondja –, a legnagyobb öröm az, ha terveinket sikerül megvalósítani. A CIMEA célja az, hogy a gyerekek, a felnövekvő generációk békés körülmények között éljenek, egészségesen fejlődjenek. Az én életem ünnepnapjai azok, amikor gondtalan, nevető gyerekekkel beszélgethetek Artekben, Portugáliában, Mongóliában, Afrikában, amikor látom, hogy boldogságukat, derűs bizakodásukat semmi sem fenyegeti.

Géczi Éva

ÖTÖDIK REJTVÉNY

Hat héten keresztül közlünk egy-egy rejtvényt. Minden alkalommal nyolc vagy kilenc betűt ismerhettek meg belőle. Ha a hatodik hét végén ezeket a betűcsoportokat megfelelő sorrendbe rakjátok, akkor egy felszólító mondatot kaptok megfejtésül. (A mondat 51 betűből – 6 szóból – és felkiáltójelből áll.)

||•— || — • — • | • • • | • — | • — — • | • — | — ||

MORZE. Bizonyára jól ismeritek a Morze-jeleket. Megfejtés után ezt a betűcsoportot is helyezzétek az előzőek mellé.

?!

Bocs, hogy közbeszólok, tudom, az egyesült államokbeli Atlanta nagyon távol van tőlünk. Kevéssé valószínű, hogy szavaim eljutnak azokhoz, akiknek szánom. Mégis, a megfojtott, a megmérgezett néger gyerekek, fiatalok tragédiája arra késztet, hogy tollat ragadjak. Huszonöt lány és fiú vált már áldozatává – kinek is? Helyesebben: minek is? Nem, nem vállalkozom arra, hogy most fényt derítsek a tettesre. Mégis, azt hiszem, tudom, ki az igazi tömeggyilkos. Úgy érzem tudom, ki, illetve mi tartja rettegésben a várost, lassan az egész államot. Az a rendszer, amely ugyan állandóan fennen hirdeti demokráciáját, de csak jelmezként ölti azt magára. A gátlástalan erőszak, a brutalitás „demokráciája" ez, amely valójában terrorként súlyosodik az ott élőkre, félelmet, bizonytalanságot zúdítva minden napjukra. Az ilyen demokráciának semmi köze a görög kifejezés eredeti jelentéséhez, a népuralomhoz.

Most, hogy közeledik a nemzetközi gyermeknap, sűrűsödik bennem a fájdalom. Nem ismertem az áldozatokat személyesen, mégis fáj a pusztulásuk. Fáj, hogy durván, örökre félbeszakították nevetésüket, hogy arcukról végleg letörölték a mosolyt, hogy még a lehetőséget, a reményt is elvették tőlük: esetleg jobbra fordulhat sorsuk. Sajnos, sem értük, sem a többiekért nem tehetek sokat. Azokért, akik sötétedés után – a kijárási tilalom miatt – nem léphetnek az utcára, azokért, akik összerezzennek az ajtó nyikorgására, akik nem játszhatnak a mezőn, a patakparton, az erdőben, mert számukra ezek a helyek nem a jókedv, hanem az életüket fenyegető veszélyek forrásai. Legfeljebb csak arra futja lehetőségeimből, hogy egy pillanatra megálljak majd a nemzetközi gyermeknap vidám forgatagában, s rájuk, meg a hasonló sorsúakra gondoljak. Meg akarom őrizni emléküket, hogy mindazokat emlékeztethessem tragédiájukra, akik hajlamosak a felejtésre.

(bőcs)

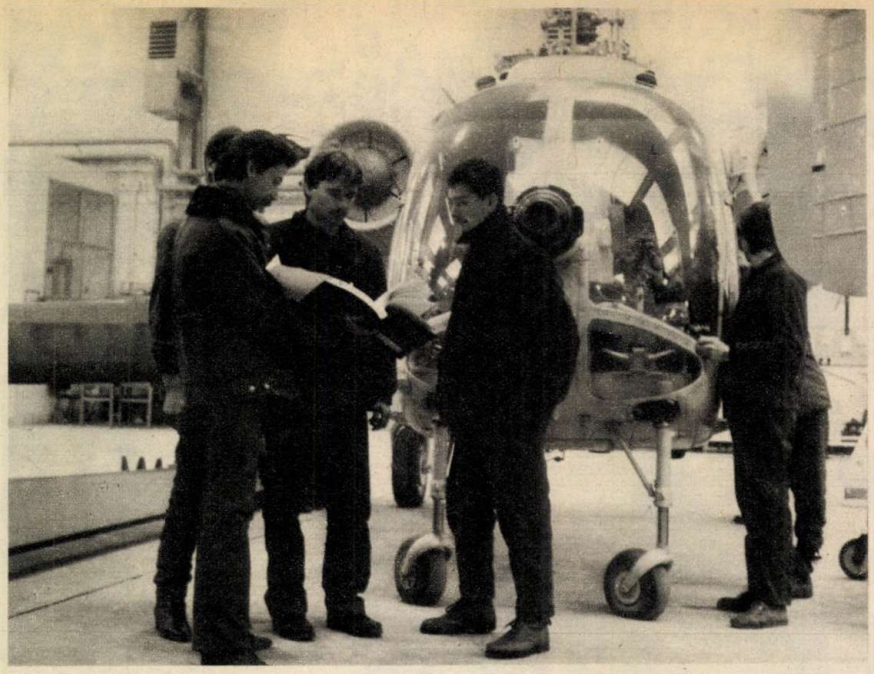

REPÜLŐGÉP-SZERELŐK LESZNEK

Huszonnyolc másodéves repülőgép-szerelő tanuló végzi szakmai gyakorlatait a MÉM Repülőgépes Szolgálat kaposújlaki repülőterén. Somogy megyén kívül Hajdú-Biharból, Zalából, Vas és Szabolcs megyéből tanulnak itt a jövő repülőgép-szerelői. Képünkön: helikopterrel ismerkednek a hallgatók.

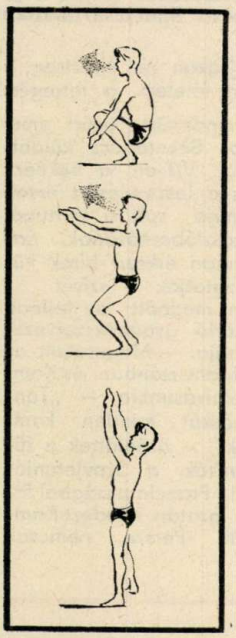

IZOMLECKÉZTETÉS

Úszóiskolánk előző foglalkozásán a mellúszás technikájával ismerkedtünk, mégpedig — szárazföldön. Eljutottunk a gyakorlat első üteméig, amely guggolásban fejeződött be. Innen folytatódik a gyakorlat. Karunkat a könyökök behajlításával a mellünk előtt fölfelé lendítjük egészen magastartásig. Közben ujjainkat zárva, kézfejünket függőlegesen tartjuk. Ezzel a mozgással egyidőben kifújjuk az elhasznált levegőt, s ezalatt fölegyenesedünk a guggolásból alapállásba. Innen már az első ütemmel kezdve folytatjuk a gyakorlatot, mindaddig, amíg hibátlanul nem megy. (A guggolásból való felegyenesedés egyébként az úszásban a hátrafelé történő „békarúgásnak" felel meg.)

Ha ezt a gyakorlatot tökéletesen elsajátítottuk, akkor lényegében alaposan felkészültünk a mellúszás tudatos, szabályos elvégzésére.

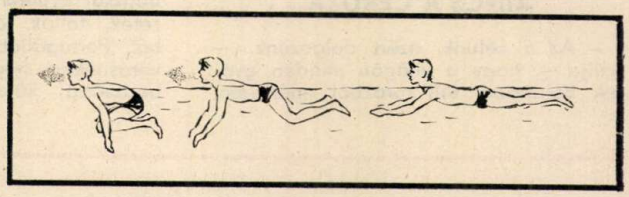

SOKAN FÉLREÉRTETTÉK...

...a Pajtás-csokorral kapcsolatos javaslatunkat, melyben azt kértük, hogy a lapunkban mellékelt levelezőlapot vágjátok ki és küldjétek el annak, aki szerintetek megérdemli. Sokan visszaküldték nekünk a lapot, de mi nem vállalkozhatunk a továbbításra. Ezért kérünk benneteket, hogy a csokros rajzokat közvetlenül az általatok javasolt személyeknek küldjétek el!

A NAGY VADÁSZ EMLÉKÉRE

Nagymarosról indult világot felfedező útjára a híres utazó, vadász, Kittenberger Kálmán. Születésének 100. évfordulója alkalmából a Természettudományi Múzeumban nyílt meg az afrikai nagyvadakat bemutató kiállítás.

„ARANY SZEM"

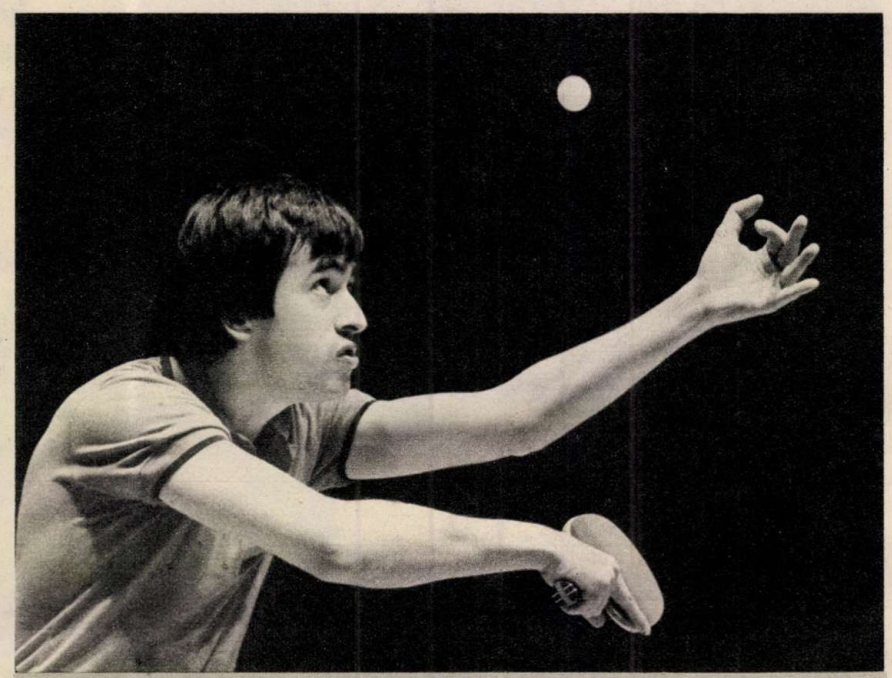

Igazán sikeresnek mondható munkatársunk, Koncz Dezső Klampár Tiborról készített fotója. Először a spanyolországi Reusban értékelte a zsüri harmadik díjjal, majd ugyanilyen helyezést ért el NDK-ban, az Orwo-Pentacon pályázaton. Legutóbb a jugoszláviai „Arany Szem" nemzetközi fotókiállításon aranyérmet nyert.

A HÉT VICCE

– Fiacskám – szól édesanyja Bandinak –, mielőtt iskolába indulnál, ne felejts el kezet mosni!

– Fölösleges anyukám – siet a válasszal a fiú –, ma nem jelentkezem felelésre . . .

EGY KÉP, EGY MONDAT

– Imádom a hegymászást!

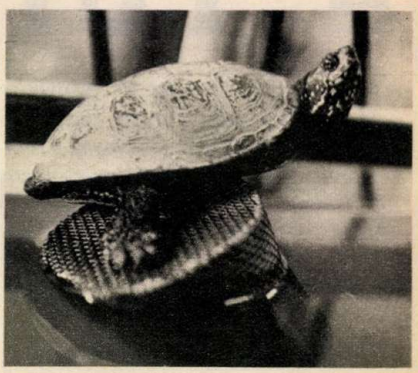

PORCELÁNFESTŐK

A Herendi Porcelángyárban nyolcvan fiatal tanulja a porcelánfestő szakmát. A harmadéves fiúk és lányok már készítik szabadon választott vizsgamunkáikat, amelyekkel majd bizonyíthatják fantáziájukat és mesterségbeli tudásukat.

(MTI FOTO)

Bálint Ágnes írónő sok kedves, tanulságos mesével ajándékozta meg az olvasókat és a televíziónézőket. A gyerekek közül most sokan – viszonzásul – neki ítélték a Pajtás-csokrot. Kérésüket örömmel teljesítettük.

HÁZ A »FUTRINKA UTCÁBAN«

A vecsési postást kérdeztük, merre találjuk az írónő házát.

— Menjenek egyenesen, aztán forduljanak balra, aztán jobbra. Találnak egy nagy kertet, amiben van három ház. Olyan csúcsos-bolondos, furcsa házak, nem lehet eltéveszteni őket — magyarázta.

Mi azért eltévesztettük. Olyan kanyargós „Futrinka utcák" görbültek erre-arra, hogy kétszer is elfurikáztunk a kapu előtt, mire rádöbbentünk, hogy helyben vagyunk. Csöngettünk. Nagy, bozontos fák között jött felénk Bálint Ágnes, három jól megtermett kutya kísérte. (Az egyiknek kimondottan Frakk szabása, illetve formája volt.)

Három kutya és a cicák

— Igen, ez a testes kutyafi valóban Frakk — helyeselt mosolyogva az írónő. — Ez pedig Lidike, a felesége — mutatott a jámborabb képű állatra és már mesélte is, hogy Lidike eredetileg nem az ő kutyája volt, de olyan hevesen beleszeretett Frakkba, hogy ideköltözött. A gazdája kétszer is érte jött, de harmadszorra belátta, hogy hiába próbálkozik, Lidike nem tágít választottja mellől.

Mire beértünk a házig, mindent megtudtunk a három kutyáról. Frakk és Lidike a garázsban laknak. Az írónőnek nincs, soha nem is volt kocsija, így hát kényelmes lakosztály jut a kutyaházaspárnak. Bundikának — a csoda tudja, milyen fajta harmadik kutyának — külön legénylakása van a kertben, egy kényelmes kis garzon. No és a cicák! Megvannak, jól vannak. Nem Sze-

rénkének és Lukréciának hívják őket, hanem Károlynak és Olivérnek.

A legboldogabb nagymama

Az óriási kert díszbokrai, fenyő és nyírfái között valóban három ház áll. Középen a zöld-faoszlopos öreg épület, jobbról, balról pedig két modern ház.

— Én vagyok a világ legboldogabb nagymamája — tárta szét a kezét Bálint Ágnes. — Ebben a jókora kertben együtt lakik az egész família. Az öreg házban mi, a két új épületben pedig a két lányom a családjával. Mindjárt összecsődítem az unokáimat — mondja és megrázta a terasz falán lógó vaskolompot.

Pillanatok alatt ott termett három kislány. Mosolyogva figyeltek, amint nagymami átveszi a Pajtás-csokrot. Pár percig, mint a víg méhecskék, körülzsongták a narancssárga virágot, majd épp oly hirtelen ahogy jöttek, el is tűntek a kert romantikus bokrai között.

A kutyák bezzeg maradtak. Majd fölbukott bennük az írónő, amint vitte a csokrot a szobába, hogy megmutassa nyolcvanhat éves édesanyjának.

Ha megnövök, író leszek!

— Tőle örököltem az íráskészséget — magyarázta pár perccel később a konyhában, miközben feltette a kávét. — Gyerekkoromban egészen természetesnek tartottam, hogy anyám, Bálint Sára verseit, tárcáit, humoreszkjeit olvasom az újságban. Természetesnek tartottam azt is, hogy ha megnövök, író leszek. Tizennyolc éves koromban megírtam első könyvemet, az Elvarázsolt egérkisasszonyt. 1941 júniusában leadtam a kéziratot és októberben már meg is jelent.

— Nem a kezdet volt a nehéz, hanem a folytatás. A háború után férjhez mentem, pár évig Budapesten laktunk, de nem tudtam sehogysem megszokni a nagyvárosi forgatagot. Végre letelepedtünk itt, Vecsésen, és teljes erőbedobással gazdálkodni kezdtünk. Voltak libáink, pulykáink, tyúkjaink, kecskéink, birkáink... felsorolni is nehéz lenne, mennyi állat. Remekül éreztem magam. Amikor bevezették a házba a vezetékes vizet, én őszintén és komolyan elsirattam a kerekes kutat.

Böbe férjhez ment

— A gazdálkodás mellett azért jutott idő az írásra is?

— Hát persze. 1958-tól kezdve a televíziónál dolgoztam és elkezdtem írni a Futrinka utca lakóinak történetét.

— Böbe babát nemcsak a gyerekek, a felnőttek is nagyon szerették és Mazsola is belopta magát a közönség szívébe. Mikor és hogyan találta ki ezt az édes-durcás kis zöld malacot?

— Mazsolát nem én találtam ki, én csak rátaláltam a televízió raktárában, a többi bábu között. Olyan bánatosan, olyan szeretetéhesen nézett rám, hogy elhatároztam: kiemelem az ismeretlenségből. Elkezdtem hát írni a sorozatot amiben ő nagyon lelkesen és tehetségesen eljátszotta estéről estére a főszerepet.

— Jelenleg min dolgozik?

— Folyamatosan csinálom a Kuckót — ez az egyik kedvenc munkám —, és folytatom a Futrinka utcát.

— Böbe baba nélkül?

— Böbe helyett írtam a Buksit. Hogy miért? — felhúzta a vállát, elnevette magát. — Mondjuk, hogy Böbe nagylány lett és férjhez ment. Elfogadható magyarázat, nem?

Magyar Katalin
Fotó: Gaál Zoltán

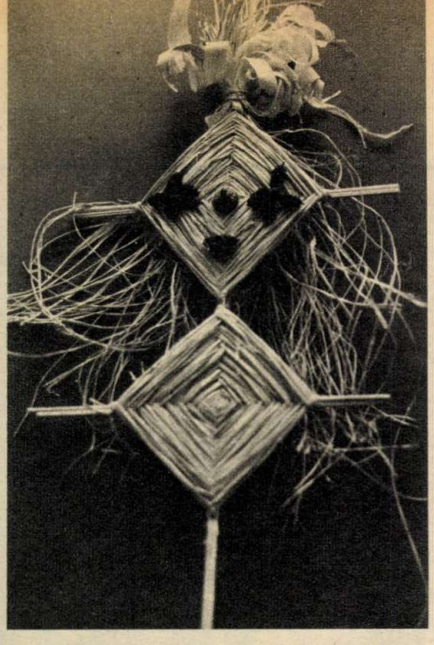

Bőr, papír, textil, rafia... Van itt minden, ami egy báb elkészítéséhez szükséges. Persze a jobbnál jobb ötletek, elképzelések, ugyanolyan fontosak, hiszen nélkülük mit sem ér az egész. Sokszor hosszú töprengések, próbálkozások előzik meg a munkát, de végtére is a báb mindig elkészül. Ha valaki elakad, megtorpan, hirtelen nem tud mit kezdeni az előtte levő anyagokkal, máris segítségére siet Gregus Istvánné, a szakkör vezetője.

A BÁB KIRÁLYFI

NEM SÉRTŐDŐS

Papírsárkány lebeg az égen. Mosolygós napot festettek rá, méltósággal himbálódzik a magasban. A felnőttek, ha észreveszik, legfeljebb megállnak egy pillanatra, megcsodálják, aztán továbbsietnek. De a gyerekek? Számukra valóságos csoda, a levegő meghódítása.

Persze, ma már lejárt a papírsárkányok ideje. Helyüket átvették a rádiótávirányítású repülőmodellek.

A tatabányai úttörőház nemrég beindult játékkészítő tanfolyama és játszóháza mégis éppen a papírsárkányok és a kócbabák világát szeretné visszaidézni.

Sárkánynosztalgia

A játszóház egyik délutáni foglalkozását látogattuk meg. A teremben legalább negyven gyerek dolgozott, de csak az ollók csattogását és néhány suttogó hangot hallhattunk. A hosszú munkaasztal mellett tervezés, gondos munka folyt, a gyerekek ezen a délutánon bőrdíszeket és különböző bábokat készítettek. Gregus Istvánné, a játékkészítő tanfolyam és a játszóház vezetője irányította a foglalkozást. Csendesen sétálgatott a hosszú munkaasztal mellett, tanácsokat, ötleteket adott és segített egy-egy nehezebb forma kivágásában vagy ragasztásában. A gyerekek elmélyültek munkájukban. Nehéz lett volna bármivel is kizökkenteni őket. Egyedül András Laci hagyta el a helyét, ő éppen az anyagosláda körül toporgott, s izgatott keresgélés után egy köteg rafiát húzott elő.

— *Ez jó lesz* — mormolta maga elé, s összehúzott szemöldökkel vizsgálgatta zsákmányát —, *de még valami szövetféleség is kellene hozzá.*

Újra „belebújt" a ládába, de hát nem minden eset-

ben igazolódik be az a mondás, hogy „aki keres, az talál". Laci ugyanis keresett, de megfelelő szövetet már nem talált magának. Csalódott arccal ült vissza a helyére, és készülő bábkirályfija fölé hajolt. Töprengve nézegette, látszott, hogy fantáziájának még a legrejtettebb tartalékait is megmozgatja.

— Hazaviszed azokat a bábokat, amelyeket itt készítesz?

— *Igen, bár van otthon egy csomó játékom* — válaszolta, miközben egy színes kartont húzott maga elé. Nyilván rájött, hogy a bábkirályfi nem sértődik meg, ha papírból lesz a palástja. — *Néha elő is veszem a vasutat vagy a távirányítású autót, de már hamar rájuk unok. Ez a báb például egészen más. Igaz, hogy nem olyan tökéletes, de én készítettem és nemcsak az a jó benne, hogy elkészülése után játszani lehet vele. Az is érdekes, amikor az anyag ott fekszik előttem az asztalon és gondolkoznom, töprengenem kell, hogy mi is legyen belőle. No, és amíg készül az a bábu...*

Közben Gregus Istvánné is odaérkezett, de már nem kellett segítenie, hiszen Laci feltalálta magát.

— A tanfolyam és a játszóház sohasem tart közös foglalkozást?

— *Nem, hiszen ez két különböző dolog* — magyarázta a szakkörvezető —, *de azért összefüggenek. A tanfolyamunkra ugyanis csak felnőttek járnak, tanárok, klubvezetők, szülők. Ők lesznek a jövőben megalakuló játszóházak vezetői. Itt nálunk, megtanulják, hogyan lehet természetes anyagokból, bőrből, fából, szövetből és papírból játékot készíteni, s azt is, hogy miként adhatják át a játékkészítés fortélyait legkönnyebben a gyerekeknek. Később szeretnénk néhány nemzetiségi játékot összegyűjteni, s készítésüket is megtanulni.*

„Csak" ötlet és alkotókedv

A hosszú munkaasztalon közben alakultak a falidíszek és a különböző bábok. A játszóház egyébként sohasem szenved anyaghiányban. Az anyagosláda mindig tömve van, hiszen a környező üzemek bőségesen ellátják a tanfolyamot és a szakkört különböző anyagokkal. Szép, világos műhelyben dolgoznak a gyerekek, s tényleg semmit sem kell magukkal hozniuk a fantáziájukon, az ötleteiken és az alkotókedvükön kívül.

Sinkovics Ferenc

Fotó: Szalay Béla

Az elkészült bábokon még alig száradt meg a ragasztó, de máris kipróbálják őket. Vajon ez a rafiatündér hogyan fest majd a mesebeli királylány szerepében...

Van, aki kisautókat gyűjt. Nagyon sokan villanyvonatok, repülőmodellek építésével töltik szabadidejüket. Akad, aki állatokat tart és kevesen bár, de vannak olyanok is, akiknek szenvedélyük a különféle növényekkel való ismerkedés

A TITKOK KERTJE

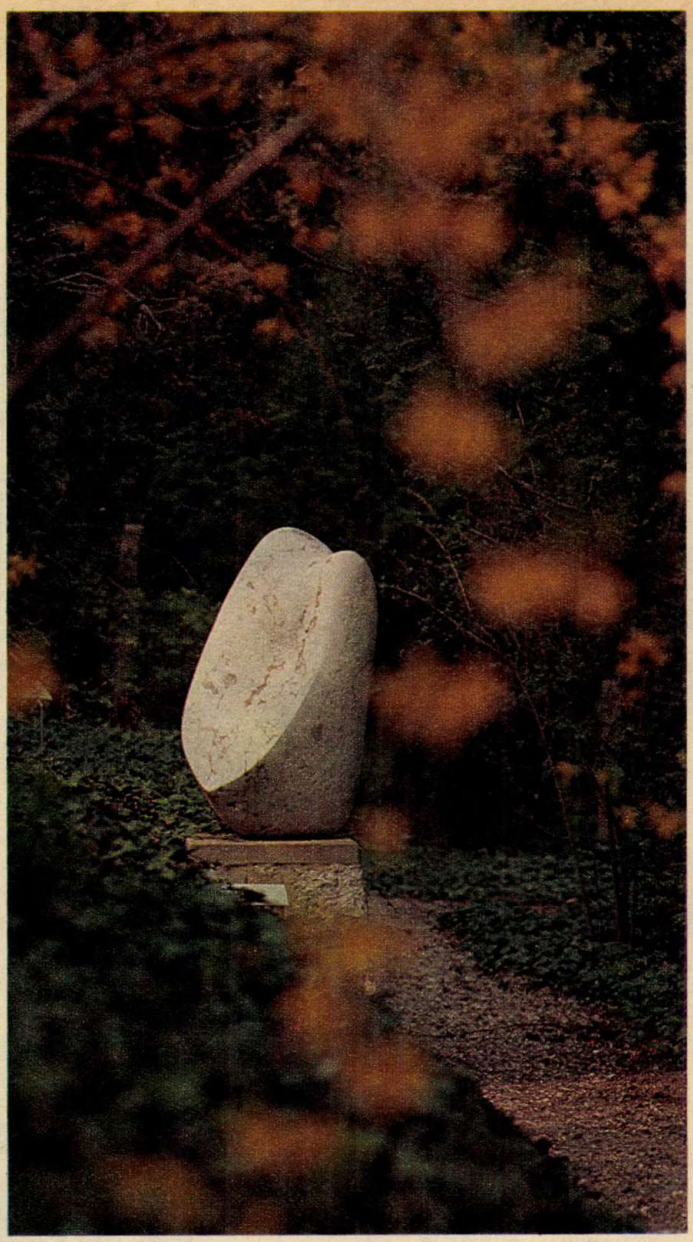

A SZÁRSOMLYÓI MŰVÉSZTELEPEN KÉSZÜLT ALKOTÁSOK JOBB HELYEN NEM IS LEHETNÉNEK

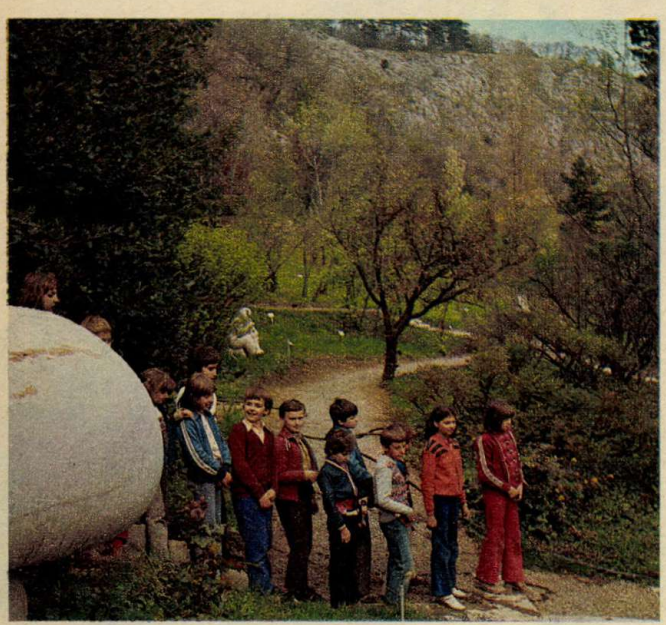

JOBBRA NÉZEK, BALRA NÉZEK, MINDENÜTT GYÖNYÖRŰ ZÖLD A HEGYOLDAL

ELKÉL A SEGÍTSÉG OTT IS, AHOL A BOTANIKUS KERT MÁR RENDEZETT

A kertet, amelyben ma kedvére sétálhat mindenki, nem is olyan régen még a közvetlen szomszédok is a titkok, rejtelmek birodalmának ismerték. Az utcáról, a kerítés mögül leskelődők csupán hatalmas bozótokat, ápolatlan, össze-vissza nőtt cserjék, fák sokaságát láthatták, de abban, hogy ezek között valamiféle kincs rejtőzik, mindenki biztos volt. S mivel a kíváncsi szemek elől semmit sem lehet sokáig rejtegetni, így a Pintér-kert „titkára" is fény derült. Persze, ehhez azért az kellett, hogy a magántulajdonban levő terület az Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal dél-dunántúli felügyelőségének gondozásába kerüljön. Ettől kezdve aztán kutatóké, biológusoké a terep.

A VIRÁGŐR: KŐOROSZLÁN

Ma már akár a pihenni vágyó emberek olvashatnak, üldögélhetnek a padokon, biológia tanárok magyarázhatják itt tanítványaiknak az élővilág érdekességeit.

— Nálunk olyan növénycsodákat láthattok, amelyekért egyébként nagyon messzire kellene elutaznotok — tessékelte be a kapun a pécsi Köztársaság téri iskola napköziseit dr. Szabó Lajos, hazánk legújabb arborétumának vezetője.

A gyerekeket nem kellett nógatni, kíváncsian ismerkedtek a titokzatos Pintér-kerttel. Pintér János amatőr botanikus növénygyűjteményét mármár a pusztulás fenyegette. A világ szinte minden részéről ide telepített ritkaságok elhanyagoltan burjánzottak. Sok segítő kéz kellett ahhoz, hogy a Mecsek alján megnyílhasson Pécs első nyilvános arborétuma.

— Milyen szép itt minden! — kiáltott fel Kecskés Tímea. — Még csak a kapuban vagyunk, de már legalább tízféle növény nevét olvastam a táblákon.

— Nézni szabad, de hozzányúlni nem! — figyelmeztette tréfálkozva „idegenvezetőnk" a gyerekeket, majd így folytatta: — Látjátok ezt a szárnyas oroszlánt? Aki letép egy virágot, azt könyörtelenül elkapja. Remélem, most nem „csattogtatja" majd hegyes kőfogait!

A csoport közben elindult felfedezni Európa, Dél-Amerika, és más földrészek egzotikus növényeit. A keskeny, meredeken felfelé vezető úton pontosan kétszázkilencvenöt lépcsőn kell felkapaszkodni.

— Jé, ez a sárga virág olyan, mint amilyen otthon is van a kertben! — örvendezett Tóth Anita. — Ugye, aranyeső a neve?

— Pontosan — válaszolta Lajos bácsi. — A ritkaságokon kívül a közismert növények is megtalálhatók nálunk, mindaz, amit csak össze tudunk szedni környezetünkből. Természetesen a különlegességekre jobban vigyázunk. A szabadföldi orchidea például régebben pompás dísze volt a Mecseknek. Az elmúlt évben egyetlen egyről volt tudomásunk, és ezt is igyekeztünk titokban tartani, megvédeni. Őrséget szerveztünk körülötte. Most már jó helyen van nálunk. De menjünk fel a pihenőhelyhez. Onnan a legszebb a kilátás.

„TÜNDÉRKERTI" ÓRÁK

A srácok pillanatok alatt elfoglalták a romantikus, fából készült kilátót és lelkesen mutogatva kiabálták túl egymást.

— Látjátok, az a japán cirboja fenyő — büszkélkedett Papp Lívia. — Megjegyeztem a nevét, amikor eljöttünk mellette. Az meg ott a mexikói egytűs diófenyő.

Elismerően bólogatott mindenki. Lehet, hogy ebből a lányból még botanikus lesz? Ehhez azonban nemcsak ismerni, hanem szeretni is kell a növényeket. Jól tudják ezt a gyerekek, s így a locsolókannák, a gereblyék sem pihentek sokáig „felfedezésük" után. Az igaz, hogy volt — és lesz is — még mit csinálni ebben a „tündérkertben". Már épül a bemutatóterem, ahol biológia órákat is lehet majd tartani.

ARIZÓNAI ÉKESSÉG

— Tartunk is! — mondta határozottan Nagy Tünde. — Addig úgysem hagyjuk békén a biológia tanárunkat, amíg el nem jön ide velünk. Már csak azért is vissza kell látogatnunk, mert megbeszéltük a lányokkal, hogy a később virágzó, furcsa nevű majom-kosbort feltétlenül megnézzük. Szarvas-bangót sem láttunk még. Ezeket mind-mind meg kell ismerni. A mesterséges tavacska is más lesz egy hónap múlva. Most csak a teknősöket láttuk, akkor majd talán a tarajos gőte is megmutatja magát. Azt hiszem, gyakori vendégek leszünk Lajos bácsinál.

— Bárcsak így lenne! — mondja az arborétum vezetője. — Akkor majd többet tudok nektek mesélni büszkeségünkről, az egyik legszebb, Európában élő arizonai ciprusról, vagy a többi fenyőről, örökzöld növényről, amelyeknek a kilencvenöt százaléka megtalálható nálunk. Búcsúzóul: mindannyiótoknak javaslom, hogy ha tanulás közben úgy érzitek, már nem fog az agyatok, feltétlenül sétáljatok egy kicsit nálunk. Meglátjátok, utána a lecke is gyorsabban elkészül.

— cz — ő

Fotó: Wagner Margit

MILYEN ILLATOS EZ A VIRÁG, CSAK NE SZÚRNÁNAK ANNYIRA A TÜSKÉI! JAPÁN BIRS A NEVE ÉS BIZTOSAN TI IS ISMERITEK, MERT MAJDNEM MINDEN VIRÁGOS KERTBEN TALÁLHATÓ BELŐLE EGY-EGY BOKOR

ÉV VÉGI HAJRÁ

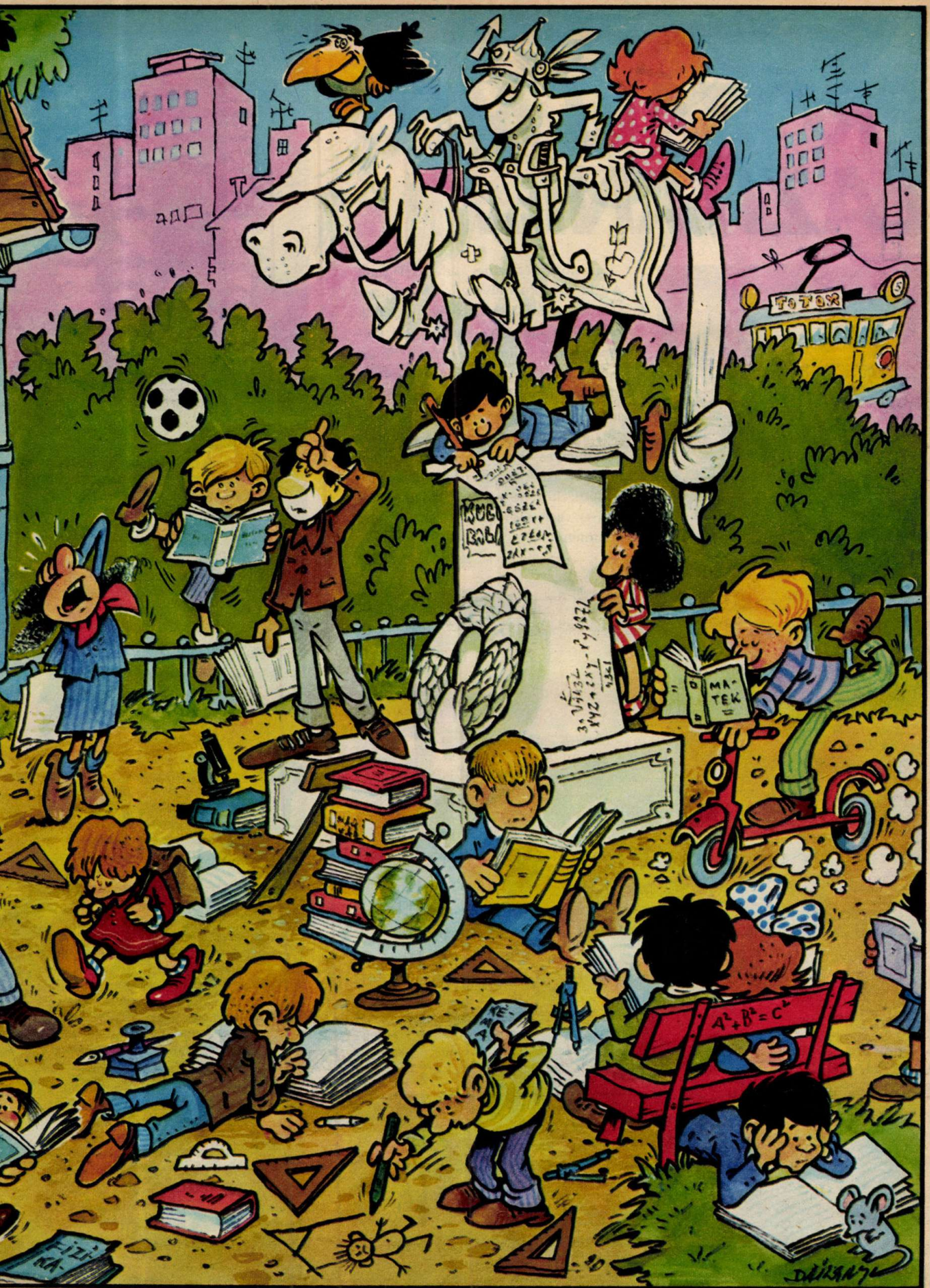
TOTOK
MATEK
A²+B²=C²

...De azért

PRÓBÁLJ MEG LAZÍTANI...

Az előző két színes oldalon Dargay Attila grafikusművész rajzban „meséli" el gondolatait az év végi hajráról. Hát igen, gyorsan pótolni kellene, amit elmulasztottunk, mert mindjárt itt van a bizonyítványosztás ideje és nem mindegy, hogy milyen jegyek ékeskednek benne. A fokozott tanulás azonban csak úgy lesz eredményes, ha közben tervszerűen lazítunk is. Egy-egy óra focizás, játék, diszkózene az őrsi összejövetelen — csak segítheti a jó, a jobb eredményt.

KEDVES ISMERŐS

BEINDULT A MOTOR

Óriási várakozás előzte meg 1977-ben a V' Moto-Rock együttes bemutatkozását. A Bergendy-ből átigazolt énekes, basszusgitáros Demjén Ferenc, a V 73-ból „motorra szállt" Lerch István mellé társult Herpai Gábor dobos és Menyhárt János szólógitáros. Igaz, döcögve indult a „gépezet", de csak az út eleje volt nehéz. Napjainkban a V' Moto-Rock jó tempóban száguld a „rock-sugárúton".

Tulajdonképpen második nagylemezük óta kezdtek igazán belelendülni a munkába. Azóta együtt mozog a „négy kerék". Szinte minden slágerlistán az első helyen állt a „Várj, míg felkel majd a Nap" című dal.

Hogy miért pont ez a lírai szám a legsikeresebb? A rock-csoportok általában kemény zenét játszanak. Az elmúlt években viszont a közönségnek elege lett a kevésbé dallamos zenéből. Most már muzsikálni kell annak, aki sikereket akar elérni. A koncerteken azt a hangzást igényli a közönség, mely szinte a hanglemezzel vetekszik. Csak rengeteg gyakorlás, kitűnő felszerelés mellett lehetséges olyan koncertsorozat, amilyennel a fiúk – az Osibisa együttessel – jártak külföldön. Demjéneket a hazai közönség is végérvényesen elfogadta, szereti.

Az itthoni sikerek mellett két angol nyelvű lemezzel a V' Moto-Rock elindult, hogy határainkon túl is meghódítsa a hallgatókat. Természetesen készülőben van a harmadik – magyar nyelvű nagylemez is, amelyet a nyáron már feltehettek a lemezjátszóra.

K. D.

Fotó: Gaál Zoltán

V' MOTO-
ROCK
PAJTĀS

IDEGENEKNEK TILOS A BEMENET!

VALLATÓRA FOGOTT TÁRGYAK

1

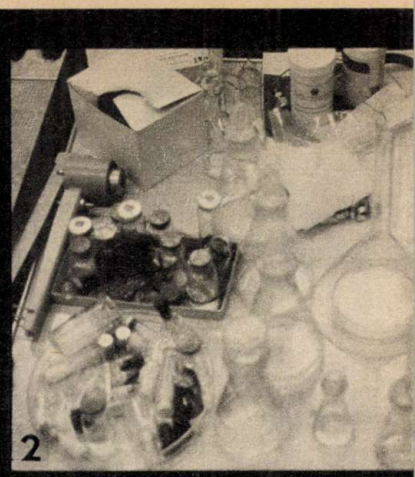
2

3

– Gyí!

Hát ez meg kinek szólt? Lovat se közel, se távol nem látok. A szobában – rajtunk kívül – csak egy számítógép áll. Talán „őt" indította el a Belügyminisztérium Bűnügyi Technikai Intézetének munkatársa?

Igen.

Az intézetbe az ország minden részéről érkeznek csomagok. Bennük ruhadarabok, járműalkatrészek, szúró- és vágóeszközök, üvegdarabok, hajszálak — lexikonnyi papír nem lenne elég annak felsorolására, hogy még mi minden. A vallatóra fogott tárgyak segíthetik egy-egy bűneset kiderítését.

A csomagokkal együtt határozat is érkezik, melyben a városi, és a megyei rendőrkapitányságok munkatársai szeretnének választ kapni a nyomozáshoz szükséges kérdésekre. Például Z. városból került ide az a tréningfelső, amelyen legfeljebb néhány jelentéktelen pecsétet lehet látni. Látszólag ugyanolyan ruhadarab, mint a többi, amit az üzletekben árulnak. Csakhogy . . .

NINCS OLYAN BETÖRŐ

. . . Csakhogy a tréningfelsőt szennyeződés érte. De milyen? A vizsgálatot vezető rendőrtisztet több dolog is érdekli. Mitől lett pecsétes a ruhadarab? Talán vértől? S ha igen, emberi vagy állati vérről van szó? Ha emberiről, milyen vércsoportba sorolható?

A választ gyorsan megadják a laboratóriumban. Egyszerű rutinmunka az egész. Kissé bonyolultabb a dolog nyálból vagy hajszálból megállapítani a vércsoportot, de még ez sem megoldhatatlan feladat.

Amikor a számítógéphez érünk, kezdem azt hinni, hogy itt, az intézetben megoldhatatlan feladat nem is létezik. Hiszen a gép a hozzá kapcsolt bonyolult műszerekből jövő mérési eredmények alapján mikronyomokból, csak mikroszkóp alatt látható festékdarabokról, a hajszálnál sokszor könnyebb szövetszálból képes megállapítani azt, hogy milyen a színe, hol gyártották — és még nagyon sok mindent, amit az anyagok tulajdonságairól a számítógép „agyába vésték". A billentyűn beütik a „Gyí" jelzést, a memóriaegység szinte összeráncolja a homlokát, és néhány másodpercen belül megjelenik a válasz a képernyőn.

Hol van ma már az az idő, amikor a nyomkutatás legfőbb kelléke a nagyító volt? S hol van az az idő, amikor a nyomozóknak szinte megálljt parancsolt, ha nem találtak ujjlenyomatot, mert a betörő kesztyűt húzott?

Nincs az az óvatos betörő, aki — igaz, akaratán kívül —, ne hagyna valamilyen, sokszor láthatatlan jelet maga után. S ez a parányi jel éppen elegendő ahhoz, hogy előbb vagy utóbb hurokra akadjon a legfurfangosabb zsivány. S ki gondolná . . .

KÍSÉRLETEZŐ SZAKÉRTŐK

. . . Ki gondolná, hogy ez a jel, amely semmivel össze nem téveszthető, akár az emberi szag is lehet?

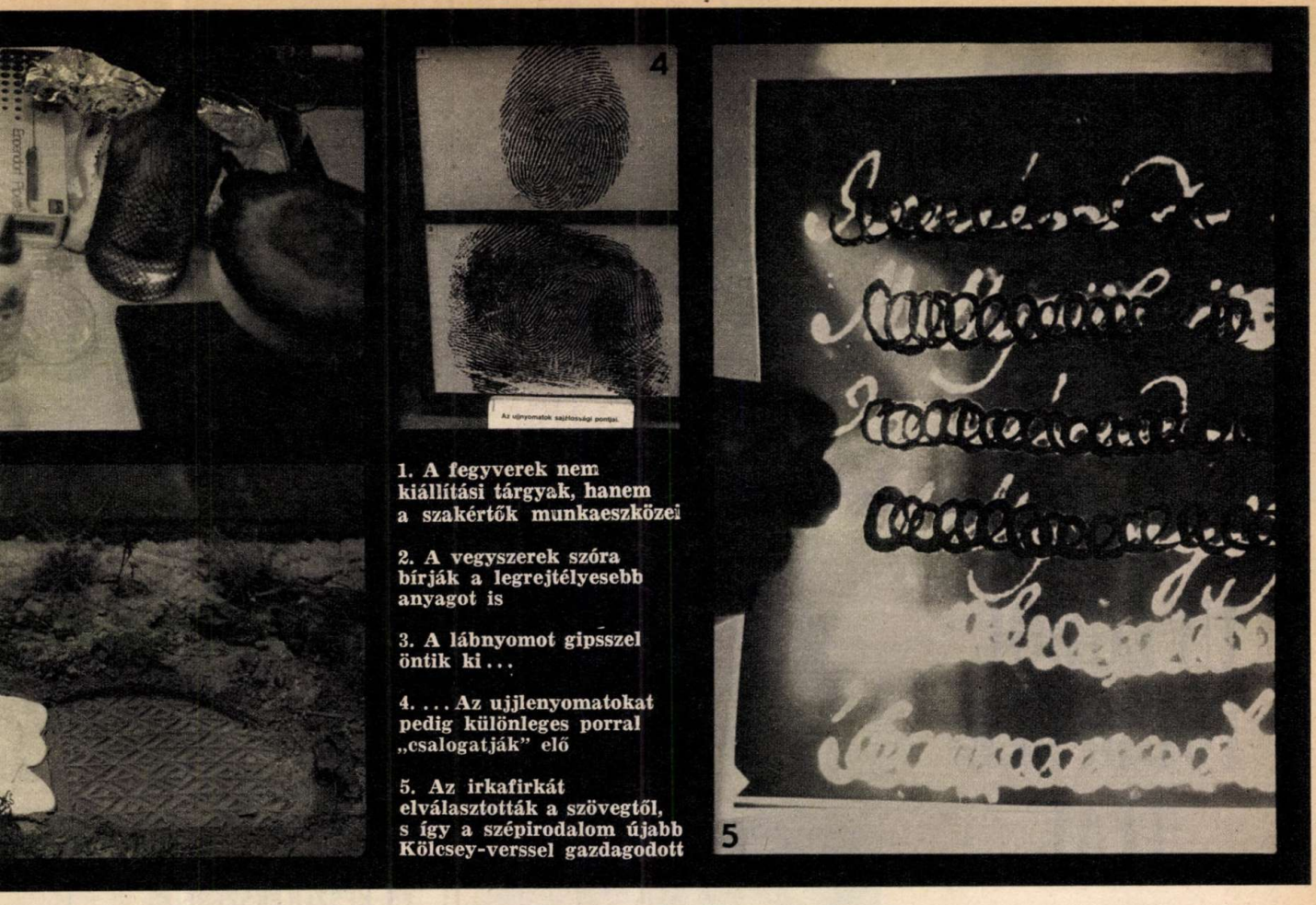

4

Az ujjnyomatok sajátossági pontjai.

5

1. A fegyverek nem kiállítási tárgyak, hanem a szakértők munkaeszközei

2. A vegyszerek szóra bírják a legrejtélyesebb anyagot is

3. A lábnyomot gipsszel öntik ki...

4. ... Az ujjlenyomatokat pedig különleges porral „csalogatják" elő

5. Az irkafirkát elválasztották a szövegtől, s így a szépirodalom újabb Kölcsey-verssel gazdagodott

A szagot egy-egy helyszínen „dugják" közönséges befőttesüvegbe a nyomozók. A „konzerv" évekig eláll, s a kutyák szimatát nem lehet becsapni: az okos négylábúak gyorsan kiválasztják a megfelelő szaghoz a megfelelő tettest, aki soha nem tud megválni saját illatától — csakúgy, mint attól a kézírástól, amely az évek során belérögződik.

S hogy mennyire bonyolult feladatokat is meg tudnak oldani az írásszakértők, arra elmeséltek egy érdekes esetet. Nem bűnügyről volt szó, ellenkezőleg: nagyon is irodalmi esetről. A történészek találtak egy — feltételezésük szerint Kölcseytől származó — kéziratot. Ám a versszorokat — az első betűtől az utolsóig — gondosan, többször is átfirkálták úgy, hogy azokból csak sötét gombolyag látszott. A szakértők sokáig kísérleteztek, míg rájöttek a módszerre, és az irkafirkát „elválasztották" a szövegtől. Így gazdagodott újabb Kölcsey-verssel a szépirodalom.

Az intézetben persze elsősorban másféle, főként szakirodalom található. A munkatársak tizenhatezer kötet könyv közül válogathatnak. A legemlékezetesebb eseteket pedig fotók, rajzok, makettek mutatják be a bűnügyi múzeumban.

A NAGYNEVŰ NÉGYLÁBÚ

A hátborzongató, igazi krimik egynémelyikére még az edzett rendőrök is viszolyogva emlékeznek. De hogy olvasóink nehogy megborzoljanak ránk, amiért felcsigáztuk érdeklődésüket, elmeséljük a gyilkos...

... A gyilkos őzbak történetét. Holtan találtak egy asszonyt, s a nyomok arra utaltak, hogy megvadult állat végzett a szerencsétlennel, míg társát életveszélyesen megsebesítette. Beigazolódott a feltételezés: a gyanús őzbak puskavégre került. A szarván talált ruhamaradványok őt is elárulták...

S mennyi mindenről árulkodnak azok a jelek, amelyeknek **Kántor**, a híres nyomozókutya nézett — pardon — szagolt utána! A nagynevű négylábú kitömött teste is itt van, a múzeumban. Talapzatán koszorúk, s a felirat: „Kántor 10 éven keresztül 536 esetben végzett nyomozást. Bűnügyekben több mint 1,2 millió forint lopásból, betörésből származó értéket szerzett vissza."

Kántor, a híres nyomozókutya és filmbeli dublőre

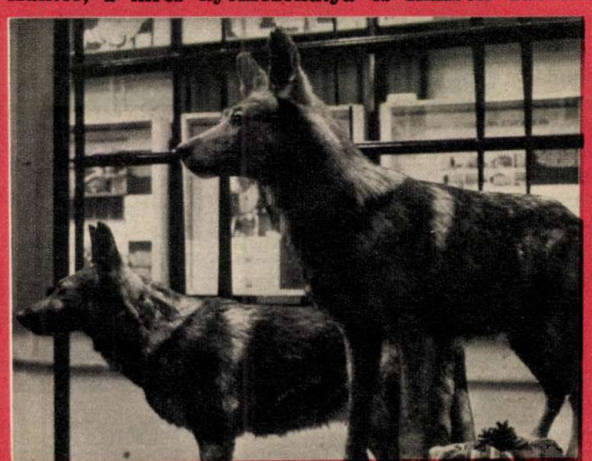

Talán mondanom sem kell, Kántor tanítóját, gondozóját még nagyobb tisztelet illeti. Hiszen lehet bármilyen eszes, ügyes az állat, hipermodern a gép — az ember nélkül fabatkát sem ér. Azoknak, akik a bűnüldözéssel foglalkoznak, rengeteget kell tanulniuk. Az intézetben dolgozó jogászok, mérnökök, technikusok is állandóan képezik magukat, gyarapítják tudásukat. Ha valaki ide jelentkezik, nemcsak azt kérdezik tőle, hogy milyen diplomája van, hanem azt is, hogy hány nyelven beszél.

Természetesen ehhez a munkához diploma, a két idegen nyelv ismerete is kevés. Amire legfőképp szükség van, az a tehetség, a kitartás és a hivatásszeretet.

Dési Péter
Fotó: Gaál Zoltán

O'TAKY

BŰVÉSZSAROK

EGY ÜVEGBŐL TÖBBFÉLE ITAL

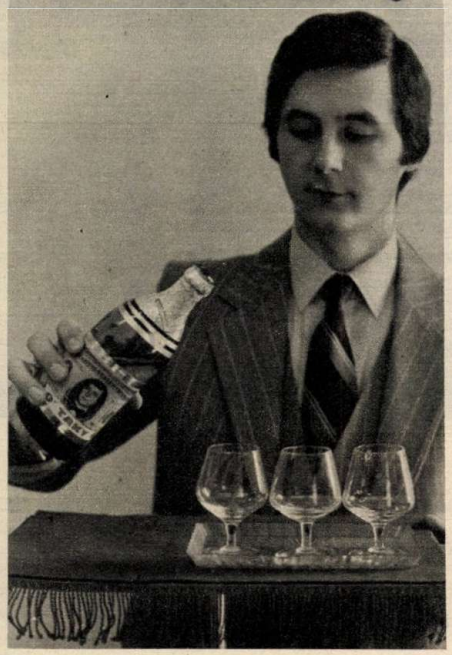

Most igazi, színpadi bűvészmutatványt tanulhattok meg, melynek bemutatása mindig nagy ámulatot kelt a nézőkben.

A bűvész felmutat egy tálcát, amin néhány üres pohár van. Ezután egy üvegből teletölti a poharakat és a közönség óriási meglepetésére, mindegyik pohárban más-más színű ital lesz.

O' TAKY: Ez a mutatvány amennyire hatásos, annyira egyszerű. Mindössze kevés előkészület szükséges hozzá. A trükk bemutatásához vásároljatok néhány csomag különböző színű ruhafestéket. (Legjobb a por alakú festék, de ha ilyet nem kaptok, a szilárd anyagot törjétek össze.)

Mielőtt behívjátok a nézőket, mindegyik „színezőből" szórjatok egy csipetnyit a poharak aljába. Amikor előadjátok a mutatványt, bármilyen — de nem átlátszó! — üvegből töltsetek tiszta vizet a poharakba. A víz azonnal oldja a festékport és megszíneződik. Így a közönség, azt hiszi, hogy az üvegből töltöttétek ki a különböző színű italokat.

FIGYELEM!

Az „italokat" nem szabad meginni! A mutatvány befejezése után öntsétek ki a poharakból a folyadékot és alaposan mossátok el a „kellékeket"!

PÁLYAVÁLASZTÁS ELŐTT ÁLLÓ

FIÚK, FIGYELEM!

A Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat az 1981–82-es tanévre beiskoláz szakmunkástanulókat a következő szakmákba:

KŐMŰVES,
ÉPÜLETBURKOLÓ,
KŐFARAGÓ,
ÁCS-ÁLLVÁNYOZÓ,
ÉPÜLETASZTALOS,
PADLÓBURKOLÓ,
SZOBAFESTŐ-MÁZOLÓ ÉS TAPÉTÁZÓ,
ÉPÜLETBÁDOGOS,
VÍZVEZETÉK- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELŐ,
KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ,
GÁZVEZETÉK- ÉS KÉSZÜLÉKSZERELŐ,
ÉPÜLETVILLAMOSSÁGI SZERELŐ

Jelentkezhetnek a jelenleg 8. osztályos tanulók, valamint azok a fiatalok, akik a 18. életévüket még nem töltötték be.

Jelentkezhetnek továbbá az 1981-ben érettségiző fiatalok, akiknél a képzési idő 1,5–2 év.

Jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a vállalat szakoktatási vezetőjénél (1089 Budapest, Bláthy Ottó u. 6–8.).

Vidékről beiskolázott tanulóinknak teljes tanulóotthoni ellátást biztosítunk.

A FUTÁS 10 PONTJA

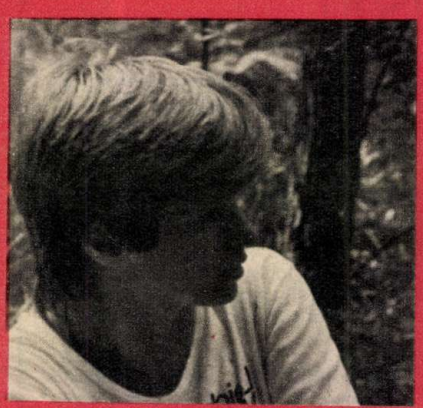

A Futapest Klub rendezvényei körül egyre inkább a június 7-i, a fővárosban megrendezendő PAJTÁS-FUTÁS kerül előtérbe. „Edzőnk": Monspart Sarolta is mindinkább olyan tanácsokkal lát el benneteket, amelyeket közvetlenül is felhasználhattok a felkészülésetek során.

„Bízom benne, hogy már sokan futtok, vagy sportoltok valamit, s nem gyűjtitek a felesleges zsírpárnákat. Mindig csak a kezdet nehéz, nagyon erős akarat kell az első heti futásokhoz, amíg megszokjátok a rendszeres mozgást, a megváltozott napi beosztást.

Ha a futószerelést (cipő, zokni, trikó, nadrág, melegítő, anorák, sapka) összeszedtétek, az edzéstervet, azaz a napi adagokat kell „megszerveznetek". Ez sok helyről lehetséges:

— Lehet, hogy valamelyik szülőtök is ért hozzá;

— lehet, hogy testvéretek sportol és ő is tud segíteni;

— lehet, hogy a testnevelő tanárnak is van ideje erre;

— lehet, hogy a Futapest Klub edzésterve a kezetekben van;

— és végül, lehet egyénileg, lassan és fokozatosan emelni a kezdeti alapot (ami 5 perc nagyon lassú futás, 10 perc gimnasztika, majd megint 5 perc lassú futás), pár hónap alatt folyamatos, 30 perces jóleső futásra. Csak olyan gyorsan szabad futnotok, hogy közben beszélgetni tudjatok.

A futás után következzék: a fürdés vagy a zuhanyozás. Ez szükséges a szervezet „nagytakarítását" követően, az izzadás, az utca pora miatt, az egészség megőrzésére. Lehetőleg meleg vizet használjatok, hiszen a test hevültebb a mozgástól. Természetesen később — 10 perc múlva — játszhattok hideg-meleg vizes váltogatást, ez a legjobb torna „bőrruhánknak", minden korban ajánlatos. Nem szabad mozgás — akár testnevelési óra — után fürdés nélkül átöltözni, erre mindig legyen idő.

A futás, fürdés után soha ne a futóruhát vegyétek viszsza, hanem a száraz, friss öltözéket. Legyen meg még zokniban is a sportos és az egyéb viselet, hát még a fehérneműben. Ne fussatok utcai ruhában, farmerban, műszálas pulóverben, igazi félcipőben. Aludni hálóruhában, úszni fürdőruhában és futni külön futóruhában szokás. Ezt komolyan fogadjátok meg, és senkin ne legyen a PAJTÁS-FUTÁSON, június 7-én utcai öltözet. Ott leszek, találkozunk!"

FIATALOK FIGYELEM!

Általános iskolai végzettséggel rendelkező **lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre fonó és szövő, **fiúkat** textil- és ruházati ipari gépszerelő, géplakatos és villanyszerelő szakmunkástanulónak.

Felső korhatár: 15 év

Tanulóidő: 3 év

Társadalmi ösztöndíj: 500 Ft

Tanulmányi ösztöndíj: eredménytől függően havi 350—550 Ft

Ösztöndíjkiegészítés: 190 Ft

Teljes ellátás havi 210 Ft-ért. Kollégiumi elhelyezés, tankönyv és munkaruha díjmentesen.

Szakmunkásvizsga után a havi kereseti lehetőség 3500—4000 Ft

Jelentkezni lehet szombat kivételével bármely munkanapon 7 órától fél 4 óráig személyesen.

Levélre részletes tájékoztatást küldünk.

A gyár címe: **PNYV MAGYAR PAMUTIPAR személyzeti és oktatási osztály, Budapest, Lahner Gy. utca 30. 1046**

Telefon: 693-111/115-ös vagy 224-es mellék.

PÉLDÁUL A FONÓ-SZÖVŐ SZAKMA

Az általános iskola nyolcadik osztályát elvégzett, 15 évesnél nem idősebb **fiúkat, lányokat** felveszünk az 1981—82-es tanévre, hároméves képzésre.

Fonó-szövő szakmunkástanulónak lányokat; tanulmányi ösztöndíj: 410—750 Ft-ig.

Textilnyomó és textilipari gépszerelő tanulónak fiúkat, **textilfestő és -kikészítő** tanulónak fiúkat is, lányokat is, tanulmányi ösztöndíj: 350—790 Ft-ig.

A textilnyomó-, -festő és -kikészítő tanulók az első évben 1500 Ft ruházkodási juttatásban részesülnek.

A vidéki tanulók havi 500 Ft különélési pótlékot, a helybeliek 450 Ft társadalmi ösztöndíjat kapnak.

Havi 120 Ft-ért reggelit, ebédet és vacsorát adunk, azonkívül ingyen tankönyvet és munkaruhát, valamint kollégiumi elhelyezést biztosítunk.

A szakmunkásvizsga után a továbbtanulást segítjük.

A végzett tanulók kereseti lehetősége, havi: 3500—4400 Ft. Jelentkezni lehet a személyzeti-oktatási osztályon személyesen, vagy levél által, szombat kivételével mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig.

Címünk:

Kispesti Textilgyár
Budapest XVIII.,
Fáy u. 2. — 1184.
Telefon: 273-711

TEXTILFESTŐ LEHETSZ!

Jó kereseti lehetőséget biztosító szakmákat ajánlunk a 8. osztályt végzett leányok és fiúk részére, 16 éves korig. Lányokat felveszünk fonó és szövő szakmára, fiúkat textilgépszerelői, textilfestői és -kikészítő szakmára.

Felvételi vizsga nincs. Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások:

— leányok részére: tanulmányi eredménytől függően 350—750 Ft-ig ösztöndíjat, havonta 500 Ft társadalmi ösztöndíjat,

— fiúk részére: tanulmányi eredménytől függően 160—600 Ft-ig ösztöndíjat, havonta 250 Ft társadalmi ösztöndíjat,

fiúk és lányok részére egyaránt: kollégiumi elhelyezést térítés nélkül, az iskolában és az üzemi gyakorlat idejére ebédet 3 Ft-os térítés ellenében biztosítunk.

Azonkívül munkaruhát, évente kétszer kedvezményes vásárlást a vállalat termékeiből, III. évben tanulmányi eredménytől függően nyereségrészesedést fizetünk.

A III. évben a tanulók 90%-os teljesítménybérben dolgoznak, a szakmunkásvizsga letétele után a kereseti lehetőség 10%-os szakmunkáspótlékkal 3000—4000 Ft-ig terjed.

Továbbtanulási lehetőséget biztosítunk az üzemi szakközépiskolánkban. Részletes tájékoztatónkat kérésedre postafordultával megküldjük.

A „továbbtanulási jelentkezési lapra" kérjük írd rá, hogy fonó, szövő, textilgépszerelő, vagy textilfestő és -kikészítő szakmára jelentkezel a Kőbányai Textilművekhez.

A jelentkezési lapot kérjük, hogy a Kőbányai Textilművek személyzeti és oktatási osztályára — Budapest X., Gyömrői u. 90. — 1103 — címre küldd.

Várjuk jelentkezésedet!

PÁLYAVÁLASZTÓ
FIATALOK FIGYELEM!
ÁLTALÁNOS ISKOLAI
VÉGZETTSÉGGEL
RENDELKEZŐ
FIÚKAT FELVESZÜNK
„HÁZTARTÁSI
FELSZERELÉSEK"
ELADÓJA SZAKMÁRA
TANULÓNAK
AZ 1981—82-ES TANÉVRE.
JELENTKEZÉS:
FŐVÁROSI VAS-
ÉS EDÉNYBOLT VÁLLALAT
1093 BUDAPEST
KÖZRAKTÁR U. 30.
SZEMÉLYZETI
OSZTÁLY
TELEFON:
376-051

Szereted a szép, művészi könyveket?

Vegyél részt alkotó megformálásukban, elkészítésükben!

A KOSSUTH NYOMDA, az igényes művészi könyvek műhelye az 1981—82-es oktatási évben is lehetőséget nyújt az ősi és megújult nyomdászmesterség elsajátításához

KÉZISZEDŐ
MAGASNYOMÓ
SÍKNYOMÓ
KÖNYVKÖTŐ

szakmákban, ahol a szakmunkástanuló-idő három év.

A nyomdászmesterséget az ipari tanulók a legkorszerűbb gépeket és technológiákat megismerve, nagy szaktudással és tapasztalattal rendelkező szakoktatók segítségével sajátíthatják el.

JUTTATÁSOK:

A nyomdánkkal társadalmi tanulmányi szerződést kötött tanulók a tanulmányi ösztöndíjon felül 250 Ft ösztöndíjat kapnak. A szakmunkásképzés nagyfokú támogatása mellett lehetőséget adunk szakközépiskolai továbbtanulásra is. Művelődési, szórakozási lehetőség a könyvtárban és az ifjúsági klub rendezvényein.

Üdülés Balatonnál és Galyatetőn.
Sportolási lehetőségek.
Munkaruhát, továbbá 3 Ft térítés ellenében ebédet biztosítunk.

Érdeklődni és jelentkezni lehet szombat kivételével: naponta reggel 7 órától délután 3 óráig a **KOSSUTH NYOMDA** személyzeti és oktatási osztályán Budapest V., Alkotmány u. 3. Telefon: 122-114.

Megközelíthető: metróval, a Kossuth Lajos téri állomástól (3 perc.)

VUK

FEKETE ISTVÁN REGÉNYÉBŐL
ÍRTA: CS. HORVÁTH TIBOR
RAJZOLTA: DARGAY ATTILA

LÉGY JÓ TOMI!

Valahol, egy dunántúli falu iskolájának az udvarán éldegélt egy nagy, vörös szőrű kutya. Sokáig abban a tévhitben ringattam magam, hogy ő a gyerekek kedvence, mígnem egyszer meglepődve tapasztaltam, hogy elgyötörten, sántán vonszolja magát a kerítés mellett.

— Mi van veled, kutya? — kérdeztem tőle, és megsimogattam busa fejét.

— Tegnap céltáblának használtak a gyerekek — panaszkodott. — Addig dobáltak kővel, amíg eltalálták a lábam. Most aztán sántikálok — nyöszörögte az állat és lekushadt mellém. — Napestig panaszkodhatnék — folytatta bánatosan. — A fiúk rendszeresen rajtam töltik ki indulataikat: rángatják a fülem, megkergetnek, belémrúgnak.

— Miért tűröd, hogy így bánjanak veled?

— Ez az én sorsom. Úgy hívják, hogy kutyasors.

— Lázadj fel! Hagyd itt örökre az iskolát.

— Hogy mondhatsz ilyet? — méltatlankodott a kutya. — Itthagyjam ezt a kedves udvart? A gyerekeket?

— De hiszen nem szeretnek! — Még házat sem csináltak neked. Szélviharban, hófúvásban itt dideregsz az udvaron.

— Ez igaz — bólintott szomorúan, majd hirtelen megcsillant a szeme. — Jó pár évvel ezelőtt, még fiatal kóbor kutya koromban, gyakorta ólálkodtam itt, az iskola körül. Reménykedve lestem a gyerekeket, hátha megkedvel valamelyikük és hazavisz házőrzőnek. Hamarosan rámmosolygott a szerencse. Egy bogárszemű fiú elfogadta a barátságomat. Igaz, nem vitt haza, de megengedte, hogy reggel érte menjek, a tanítás után pedig hazakísérjem. A szünetekben is mindig játszott velem és nem hagyta, hogy a többiek bántsanak. Az ő kedvéért telepedtem le itt, az iskolaudvarban és kineveztem magam iskolakutyának. Boldog életem sajnos, csak két évig tartott. Barátom befejezte a nyolcadikat, és a városba ment tanulni. Amikor elbúcsúzott tőlem, azt mondta: „Légy jó, Tomi, szeresd a gyerekeket és őrizd hűségesen az iskolát." Ezért vagyok itt. Hiába dobálnak kővel, hiába kergetnek bottal, amíg élek, nem megyek el innen. No meg hát a hitemet sem vesztettem el.

— A hitedet?

— Öreg kutya vagyok már, de a lelkem mélyén bízom abban, hogy a hűség elnyeri jutalmát.

— Mint a mesékben?

— Pontosan.

Élesen fölharsant a csengő. A kutya remegő izgalommal csapta hátra a fülét. Óriási zsivajjal zúdultak a gyerekek az udvarra. Vagy húszan a kutya felé rohantak, ha nem ugrik félre, biztosan fellökik. Tomi a bokor alá húzódott, szimatolt és feszülten figyelt. Napról napra ezt csinálja — gondoltam szánakozva és sehogysem bírtam mozdulni mellőle.

És akkor különös dolog történt. Lassan kinyílt az iskola kapuja, magas, barna fiatalember lépett be rajta. A napfényben hunyorogva végignézett az udvaron. Lélegzet-visszafojtva figyeltem, a kutya mintha kővé dermedt volna.

— Tomi! — kiáltotta a fiatal tanár és előre lépett.

— Ez ő! — vakkantott a kutya és sántaságát felejtve, boldog szédülettel iramodott felé.

— Megvagy, kiskutyám! — kiáltott a fiatalember és nevetve ölelte át a hűséges eb nyakát.

Egy pillanatra csend lett körülöttünk. A gyerekek döbbenten nézték az új tanárt meg a régi kutyát.

Magyar Katalin

Görög Júlia rajza

A rejtvények megfejtését postai levelezőlapon küldd be!

Ha csak két rejtvényt tudsz megfejteni – és azok jók – már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson.

Beküldési határidő: május 25.

(Cím: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397)

TÖPRENGŐ

A 15. SZÁM MEGFEJTÉSEI

RAKD ÖSSZE: Az úttörő szereti és tiszteli szüleit, nevelőit és az idősebbeket. – **BETŰVIRÁG:** Stróbl Alajos. – **MENNYIBE KERÜL:** 98,– Ft. – **KÉPREJTVÉNYEK:** fenyőerdőben, Bükk-fennsík. – **ITT VAN MÁJUS ELSEJE:** Énekszó és dal. **JÁTÉKBAZÁR:** a házból, hajóból és a kastélyból négy, a többiből három.

VITORLÁK. Forog a szélmalom vitorlája és ha a forgás irányában indulsz el a betűk nyomában, egy híres, Kossuth-díjas író nevét és egyik regényének – amely a felszabadulásról szól – a címét ismered meg.

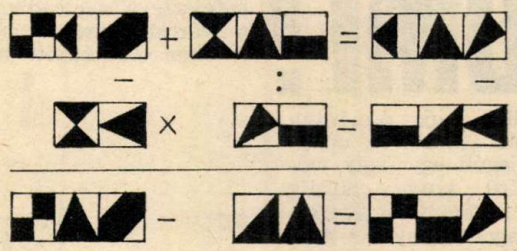

HOL VANNAK A SZÁMOK? Könnyen megtalálhatod, mert hiszen mindegyik négyzet egy-egy számjegyet takar. Az azonos mintázatúaknak természetesen az értéke is azonos. Most már csak arra kell ügyelni, hogy a számtani művelet jó legyen. Vajon milyen számokat kell írni a négyzetek helyébe?

KÖZMONDÁS. Ha az elszakadt láncszemeket helyes sorrendben egymás mellé fűzöd, a betűpárokat összeolvasva egy közmondást kapsz megfejtésül. Ezt a közmondást akár be is írhatod a naplódba.

ANAGRAMMA

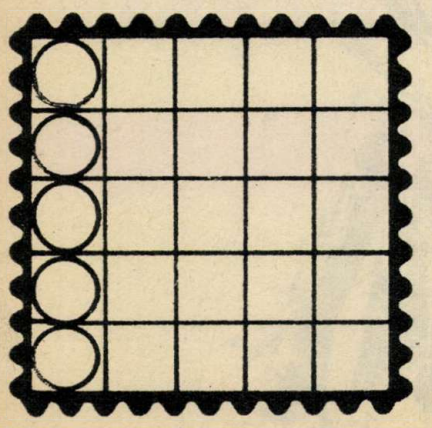

Ha a felsorolt öt szó megfelelő anagrammáját (a betűkből alakított más szó) beírod az ábra vízszintes soraiba, a körökkel megjelölt első függőleges oszlopba kerülő betűk egy orosz fizikus vezetéknevét adják: TAPOS, DALOL, SEPER, TÁROL, TÉVES.

BETŰREJTVÉNY

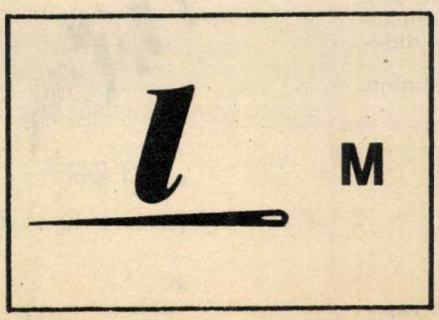

Az ember egyik nemes tulajdonságát ismerheted meg belőle. Olyan emberi tulajdonság ez, amellyel te is rendelkezhetsz. Akarat kell hozzá, és kész!

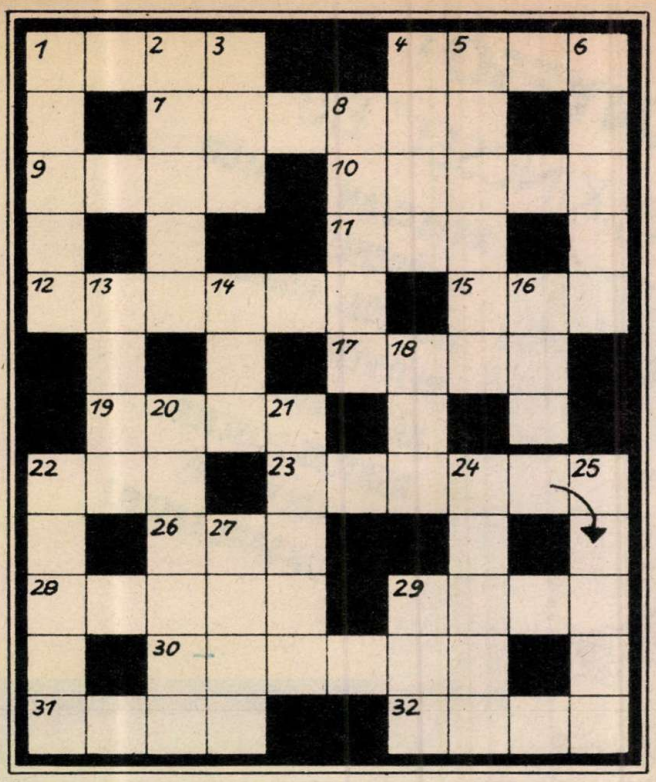

VIDÁM JELSZÓ. Reméljük, hogy május utolsó vasárnapján nálatok is az lesz a jelszó, amelyet rejtvényünkben elrejtettünk. Megtudhatod, ha a vízszintes 10., a fûggőleges 1., és a vízszintes 23. sorok megfejtését egymás mellé rakod.

VÍZSZINTES: 1. Heves megyei nagyközség. 4. Nagy nevettető, igazi mókamester. 7. Eléggé ismert leánynév. 9. Ritkább leánynév. 10. **A vidám jelszó első szava.** 11. Szurok közepe! 12. Nem siet az erdőbe, de mégis idejében ott lesz. 15. Kettős mássalhangzó. 17. Titokzatos havasi ember. 19. Etiópia egyik tava. 22. Az átruházás így kezdődik! 23. **A vidám jelszó harmadik és negyedik szava.** (folytatás a függőleges 25. sorban) 26. Á. I T. 28. Minden tanteremben van. 29. A részvénytársaság, kiejtett rövidítése. 30. Ceciliáék becézve. 31. Újságot kérek, frisset, visszafelé. 32. Nagy fájdalom (felkiáltójellel).

FÜGGŐLEGES: 1. **A vidám jelszó második szava.** 2. Piros, fehér, fekete gumós növény. 3. A Tisza páratlan betűi. 4. Ismert görög felkiáltás eleje. 5. Haragudott. 6. Lehet északi is, déli is. 8. Várpalota védője volt (György). 13. Sakkkifejezés. 14. Forradalmi ifjúsági napok kezdőbetűi keverve. 16. Lyuk népiesen. 18. Meg betűi, keverve. 20. Dunántúli folyó, névelővel. 21. Ismert férfinév. 22. Valamit elhitet. 24. Angol városba való. 25. (a jelszó folytatása). 27. Ilonám, becézve. 29. Eke, kevert betűi.

JÓ SZEM KELL HOZZÁ. A felső, vonalkázott, számozatlan formák között találsz-e olyanokat, amelyek egyáltalán nem hasonlítanak az alsó, számozott formák egyikéhez sem?

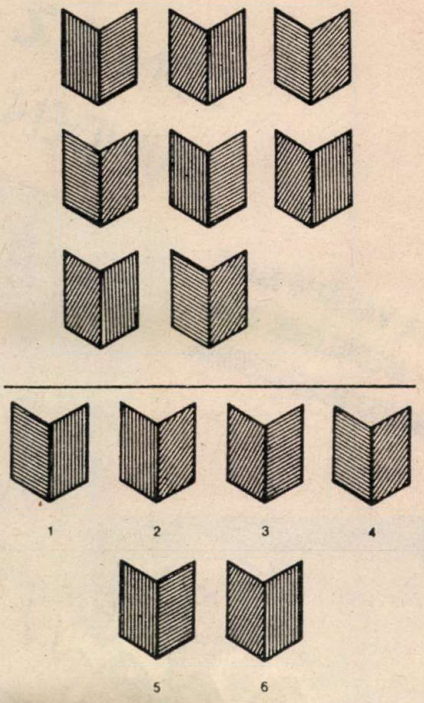

MELYIK VÁROSBAN áll Bocskai István fejedelem szobra? E városért ugyanis nagyon sokat tevékenykedett. A: Sárospatak, B: Eger, C: Debrecen.

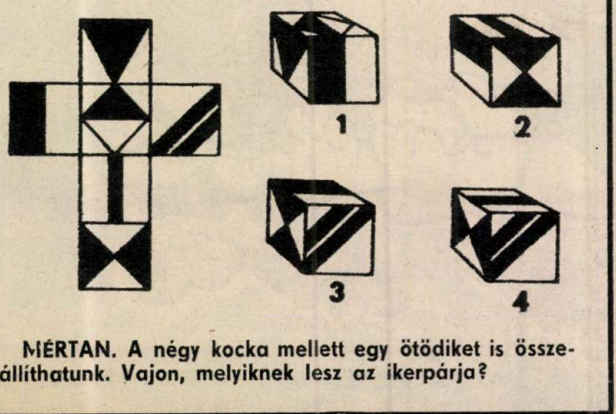

MÉRTAN. A négy kocka mellett egy ötödiket is összeállíthatunk. Vajon, melyiknek lesz az ikerpárja?

JÖN AZ ARANYESŐ!
MINDEN CIKKE „KINCSET" ÉR!

MÉG A VAKÁCIÓ ELŐTT
MEGJELENIK ELSŐ,
NYÁRI MAGAZINUNK.

NYOLCVAN OLDALON
– ÉRDEKESSÉG,
IZGALOM, HUMOR,
REJTVÉNY,
KÉPREGÉNY,
BEATLES-POSZTER...!
HA ELOLVASOD,
GAZDAGABB LESZEL!

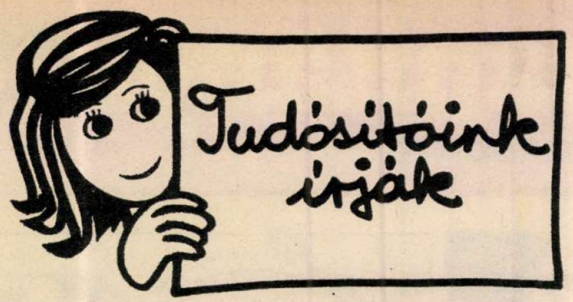

Felszerelték a hangszórókat

Tudjuk, hogy az iskolarádió nagyon hasznos dolog, hiszen az érdekes műsorokon kívül, különböző felhívásokat, hirdetményeket is közölhet. Sajnos, eddig nekünk nem volt iskolarádiónk, de most már van. Köszönetet szeretnénk mondani Ludvig Jenő tanár bácsinak, aki a szabad idejét is feláldozza azért, hogy a műsorok minél érdekesebbek, színesebbek legyenek.

4. sz. Általános Iskola 8. b. osztálya, Mosonmagyaróvár, Iskola u. 10 — 9200

A „három tavasz" ünnepe

Csapatunkban a mi rajunk vállalta a „Három tavasz" ünnepéről való megemlékezést. Idejekorán munkához láttunk, sok verset, prózát, dalt s zenei részletet gyűjtöttünk össze. Műsorunk igazán jól sikerült. A visontai Gagarin Hőerőműbe is meghívtak bennünket. Természetesen itt is sikert aratott az összeállításunk. Persze, mi tudjuk, hogy ez nemcsak a műsor szereplőinek az érdeme, hanem tanárainké is, akik nagyon sok segítséget nyújtottak nekünk. És még egy jó hír: aranyérmet nyertünk az éneklő rajok versenyén is. A sok eredményes fellépés igazi sikerélményt jelentett számunkra s úgy érezzük, hogy rajunkat is jobb, összetartóbb közösséggé kovácsolta.

Kovács Tünde, Gyöngyös, Szövetkezet út 1. — 3200

Szalonnát sütöttünk

Mi, a Vidámság őrs tagjai, elhatároztuk, hogy a szobában, teremben töltött őrsi foglalkozások után kirándulni megyünk a környező hegyekbe. Délután két órára beszéltük meg a találkozót. Mire elértük úticélunkat, háromszor is le kellett ülnünk pihenni. Úgy látszik, a hosszú tél miatt egészen elszoktunk a mozgástól. Nagyon élveztük a jó levegőt, a tavaszi természet szépségeit. Szalonnát is sütöttünk, s evés után gondosan eloltottuk a tüzet. Hallottuk már, hogy milyen nagy kárt okoz egy-egy erdőtűz, úgyhogy sokáig tapostuk a parazsat, sőt, kulacsainkból még vizet is locsoltunk rá. Visszafelé egy szakadékszerű árkon át jöttünk le, csetlettünk-botlottunk, csupa por lett a melegítőnk. Otthon nem tudták elképzelni, merre jártunk. Ez bennünket nem nagyon zavart, hiszen a lényeg az, hogy nagyszerűen sikerült a kirándulásunk.

Majláth Katalin, Arló, Ady E. u. 128. — 3663

Elküldtük a pénzt

A télen társadalmi munkát végeztünk a Budapesti Csokoládégyárban. Naponta négy órát dolgoztunk, s nem tagadjuk, bizony a műszak végén eléggé fáradtak voltunk mindannyian. Egy hét alatt fejenként százhetvenöt forintot kerestünk. Annyi biztos, hogy valami hasznos dologra akartuk költeni, de több nem jutott az eszünkbe. Ekkor arra gondoltunk, hogy az 1981-es esztendő a rokkantak éve. Rajunk úgy határozott, hogy keresetünk egy részét, összesen ezerhétszáz forintot, elküldjük a mozgássérültek javára. Már postára is adtuk az összeget. Úgy érezzük, hogy ez is jelenthet egy kevés segítséget azoknak, akik kevesebbet kaptak az élettől.

Smidróczki Éva, Budapest, Rajk L. u. 88—90. — 1133

Tapasztalatcsere

A Magyar Úttörők Szövetsége „országos rajvezetőségi pályázat"-ot hirdetett. Mi, a Vörössipkások rajának tagjai is beneveztünk, s egy erdőtelki hetedik osztályos rajjal együtt az első helyen végeztünk a megyei versenyen. Júniusban olyan rajvezetőségeket látunk vendégül, akik más és más megyékből érkeznek. Reméljük, hasznos lesz mindannyiunk részére a tapasztalatcsere. A vendégek számára rajunk tagjai biztosítanak szállást. A pályázat révén még ugyanebben a hónapban Egerbe utazunk, hogy megismerhessük a verseny valamennyi résztvevőjét, s velük is kicseréljük tapasztalatainkat.

I. sz. Általános Isk. Vörössipkások raja, Heves, November 14. tér 11. — 3360

LEVELEZNÉNK

HATODIKOSOK BARÁTSÁGÁT KERESSÜK:

Csépke Zsuzsa, Ajak, Kossuth út 24. — 4524; MANG EDIT és barátnője, Pécs, Kertváros, Berzsenyi D. u. 2. — 7632; FÜLEP KATALIN, Újfehértó, Damjanich u. 8. — 4244; PETROVICS ELVIRA, Boldog, Béke út 13. — 3016; KUN ÁGNES, Tápiómság, Móricz Zsigmond u. 66. — 2253; TÖRÖK ZSUZSANNA és barátnője, Bugyi, Koltói A. u. 11. — 2347; ANTAL ÉVA, Mezőkovácsháza, Kodály Z. u. 46. — 5800, HRUBOS ANIKÓ, Bugyi, Kun B. út 8. — 2347; VARGA BERNADETT, Böhönye, Dr. Forbáth I. u. 5. — 8719; PRIBOJSZKI VALÉRIA, Békéscsaba, Penza ltp. 4. II. em. 5. — 5600; SZABÓ ERZSÉBET, Mikófalva, Kossuth út 12. — 3344; PLESKÓ ÁGNES, Orosháza, Szabó D. u. 15. — 5900.

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő:
SOMOS ÁGNES

Főszerkesztő-helyettes:
FÜLEKI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó:
DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók:
Bp. 62. Pf. 508. 1397

Kiadóhivatal:
Budapest, Révay u. 16. 1965
Telefon: 116-660

A beküldött kéziratokat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj:
Egész évre 139,50 Ft
I. félévre 77,50 Ft
II. félévre 62 Ft

81.0687 Athenaeum Nyomda
Kozma utcai üzeme, Budapest
Rotációs mélynyomás

Felelős vezető:
Soproni Béla vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

Olvasószerkesztő:
SZIGETI PIROSKA

Művészeti szerkesztő:
CZIFFERSZKY BÉLA
FORRAI JÁNOS

Az apacsok kapitánya 17

AZ ŐSFŐNÖK VAGONJA

A DINAMIT A VAGON ALÁ ESETT...

...HANEM MERT A VAGON KIBIRHATATLAN CSIKORGÁSSAL MEGMOZDULT...

A ROBBANÁS KILÖKTE A SZIKLÁT, MELY TARTOTTA, S A VAGON ELSZABADULT!

A RÉMÜLET ERŐT ADOTT OKADÁNAK, MÉG EGY PADLÓT SIKERÜLT FELSZAKÍTANA! A RÉSEN ÁT MEGPILLANTOTTA A VAGON ALATT ELSUHANÓ TALAJT...

COPYRIGHT BY EDITION VAILLANT

FOLYTATJUK

81/18
XXXVI. ÉVF. • 1981. MÁJUS 21. • ÁRA: 4 Ft

PAJTÁS

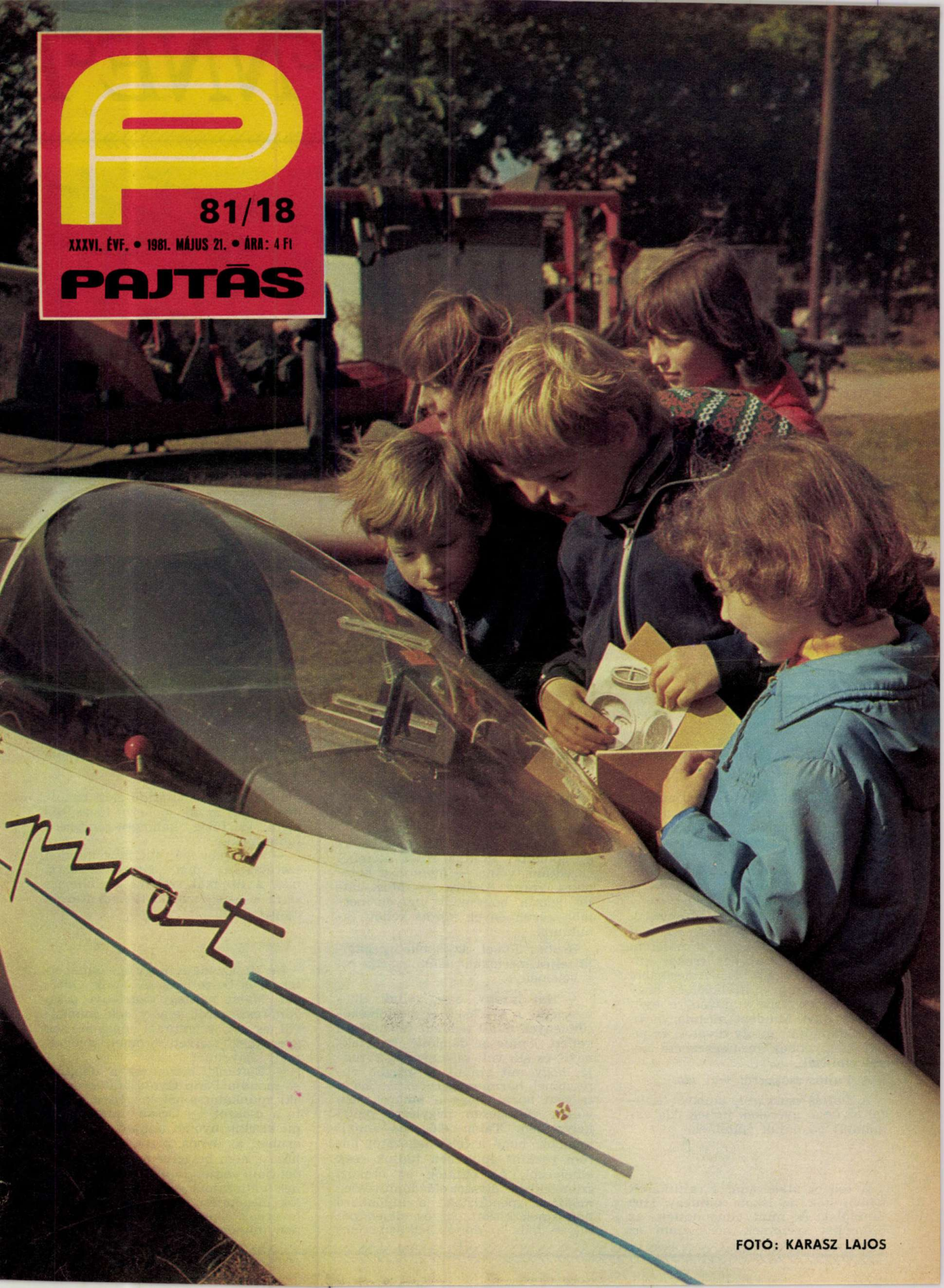

FOTÓ: KARASZ LAJOS

BOKRÉTAÜNNEP

Maga a bokrétaünnep nem új dolog. Kedves és régi hagyománya az építőknek, és mindig valahol fent a magasban rendezik. Az elkészült épület tetejére felcicomázott fácskát állítanak, amellyel büszkén hirdetik: a munka dandárja befejeződött.

Abban viszont egészen bizonyosak vagyunk, hogy a bokréta szerepét először az épülő ócsai tornaterem tetején „alakította" egy csokor különös szépségű, Dél-Amerikából származó virág, a strelicia. És hogy miért éppen erre a növényre esett a választás? Mindent megmagyaráz, ha a napjainkban oly divatos, és jóval könnyebben megjegyezhető nevét említjük.

A Pajtás-csokorról van szó.

A Pajtás-csokorról, amelyet ezúttal az ócsai gyerekek ítéltek oda vadonatúj iskolájuk építőinek.

*

A csokor átadásánál a rajtitkárok képviselték az iskola mintegy 1100 tanulóját, és mint elmondották, az örömüket szeretnék megosztani az építőkkel, ennek a jelképes, de általuk nagyra értékelt ajándéknak az átadásával.

— Amikor először léptünk be az új épületbe, mintha rossz álomból ébredtünk volna — mondja a hetedikes Varga Andrea. — Most látjuk igazán, hogy eddig milyen mostoha körülmények között kellett tanulnunk.

Hrubos József, az iskola igazgatója teljes mértékben alátámasztja ezt a véleményt:

— Hát bizony, nem voltak elkényeztetve a gyerekek. A mostoha körülmények miatt például fél nyolcra kellett jönnie a délelőtti „műszaknak", és aki volt már gyerek, az tudja, hogy mit számít a reggeli ébresztőnél harminc perc... De hadd tegyem hozzá, hogy a tanárok sem voltak túlságosan irigylésre méltó helyzetben. Talán elég, ha annyit mondok, hogy a felső tagozatot három rozzant épületben tudtuk csak elhelyezni. Az oktatók az óraközi szünetekben divatos előadóművészek módjára „pendliztek" a különböző helyszínek között. Az év elején pedig — hála az építők lelkiismeretes munkájának — határidő előtt beköltözhettünk az új, modern, tágas, világos, és főleg kabinet rendszerű tantermekbe.

— Ahol ma már jut hely minden szerdán az őrsi összejövetelekre, meg a tizenkét szakkör foglalkozásaira is — egészíti ki Bokodi Károly csapatvezető.

*

De itt az ideje, hogy az ünnepeltekről is beszéljünk. A Vörös Október Mgtsz mintegy százfőnyi ócsai építőrészlegéről, amely sok munkával és sok szeretettel nagyon sok gyereknek szerzett örömet, nyugalmat, kényelmet.

— Építünk, hiszen ez a dolgunk — mondja Papp Gyula építésvezető, aki munkatársainak nevében átvette a csokrot. — Ócsán mindenütt a mi kezünk nyoma látható. Az ABC-áruház, az óvoda, a rengeteg társasház... nem beszélve az ország egyéb pontjain végzett munkánkról, amelynek változatossága az orvosi rendelők megépítésétől az idegenforgalmi lovardák elkészítéséig terjed. De ma már mindannyian tudjuk, hogy ez

-STRELÍCIÁVAL

Az építők nevében Papp Gyula építésvezető vette át a Pajtás-csokrot az iskola felsőtagozatos rajtitkáraitól

A Vörös Október Mgtsz ócsai építőrészlege étkezőt, konyhát és tornatermet is épít az iskolához

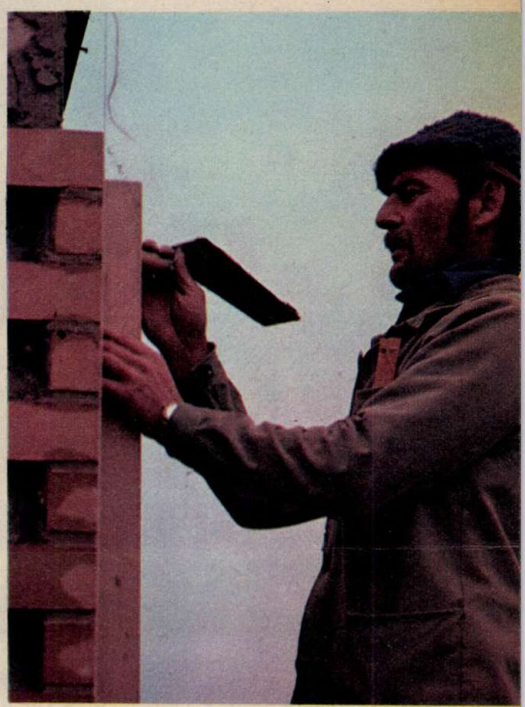

az iskola felejthetetlen lesz számunkra a jövőben is. Mert a gyerekek elismerése valahogy minden oklevélnél és prémiumnál többet ér. Páratlan élményt jelent, ha az ember munkáját éppen azok veszik komolyan, akikért dolgozik.

*

Nos, a gyerekekre eddig sem lehetett panasz. Nagyon sokat segítettek az új épületeknél elmaradhatatlan takarításban, az egyes termek berendezésében. Mégis úgy véljük, hogy ezúttal értelmes jóakaratunk kal segítettek a legtöbbet.

A Pajtás-csokorral.

Mert tennivaló van még bőven. A tornaterem tetején éppenhogy lezajlott a bokrétaünnep. De be kell még fejezni a 640 négyzetméteres játszóudvar, a 270 négyzetméteres napközis udvar, a 300 fős konyha, a park és a sportudvar építését is.

És ha mindez elkészül a tanév befejezése előtt, abban jelentős része lesz Varga Andrea és társai okos figyelmességének is . . .

Cser Gábor
Fotó: Gaál Zoltán

Az új tanévet már valóságos palotában kezdik el az ócsai gyerekek

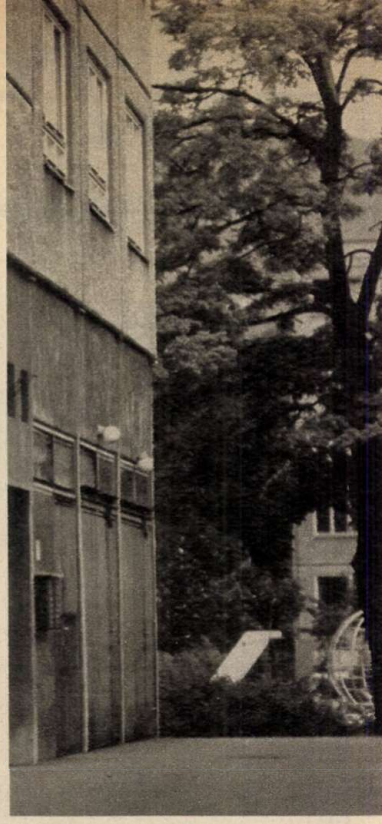

Az óbudai lakótelep utcái, terei délután két-három óra felé rendszeresen megtelnek sétálgató, ténfergő gyerekekkel, akik egyszerűen nem tudnak mit kezdeni magukkal. Ez a jelenség nemcsak Óbudára jellemző, hiszen ha körülnézünk, ugyanezt látjuk bármelyik lakótelepünk „betontengerében".

A gondok a tanítás végét jelző csengő hangjával kezdődnek. Ilyenkor, mint egy felfűtött gőzmozdony, dübörög lefelé a lépcsőkön több száz gyerek. Pillanatok alatt az utcán vannak, de ekkor a hatalmas, mindent elsöprő lendület megtörik. Most aztán hová, merre tovább?

CSEPP A TENGERBEN

Van, hogy a nagymama, nagypapa várja otthon a srácokat, de többnyire senki. Valószínűleg ez utóbbi az általános, mert a szülők késő délutánig dolgoznak. Az otthoni tanulás után a gyerekek — ha esik, ha hideg van — a lépcsőházakba húzódnak. Jó időben marad az utca, a park, a padok. Társakat keresnek, nem szeretik a magányt.

Kis „csapat" ácsorog a Beatrice felirat előtt. Az árkádok szürke betonoszlopain ugyanis gyűjteményes alkotások éktelenkednek. Piramis, Edda, Black Sabbath és néha valami új, mondjuk mostanában P. Box.

— Ti mit csináltok itt? — szólítom meg a gyerekeket.

— *Nem látja? Támasztom a falat* — feleli a legvagányabbnak látszó fiú. — *Félek, még összedől a ház.*

Pöcköli, később bokszolja is a kemény betont.

— *Jól megépítették, mi?* — nevet egy lány.

— Nincs más hely, ahol összejöhetnétek? — kérdezem. — Esetleg a budapesti III. kerületi Úttörő- és Ifjúsági Házban?

Vállvonogatás, fintor a válasz, mígnem a legkisebb fiú — lehet vagy ötödikes — megköszörüli a torkát és azt mondja:

— *Hát... biztosan jó lenne, de mi a csudát lehet ott csinálni?*

A válaszért elmentem Erhardt Miklóshoz, a „ház" igazgatóhelyetteséhez.

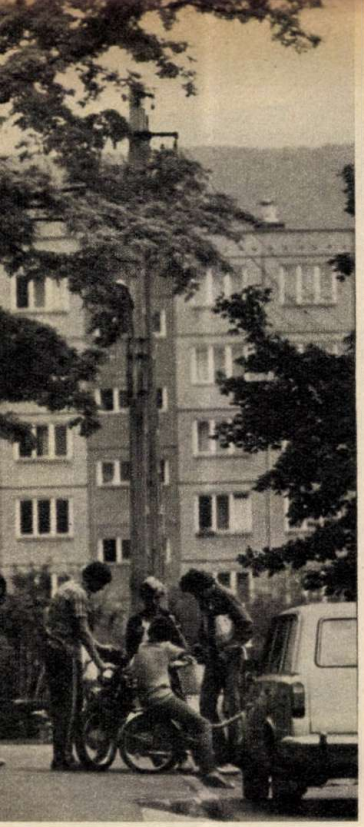

Egy kerékpár és egy kismotor, rögtön van miről tárgyalni a széles járdán

A tizenöt emeletnyi betonhegy egyik erkélynyílásán két srác könyököl ki, bámulva a ténfergőket, az autókat, a többi egyforma épületet. – Kellene valamit csinálni – szólal meg az egyik. – Menjünk le az utcára!

TÁMASZTOM A FALAT

A céltalan, sehová sem vezető lődörgés helyett valami értelmes dolgot kellene csinálni

A faltámasztás közben lehet egy kicsit udvarolni is

— Negyvenöt szakkörünk, tanfolyamunk van. Képzőművészeti előadásoktól a sakkrejtvényekig mindenféle érdekes dologgal szolgálhatunk. De így is csak a negyedét tudjuk foglalkoztatni a kerületben tanuló húszezer gyereknek. Ennyit vállalhatunk a ténfergő, maguknak hasznos elfoglaltságot nem találó tizenévesek gondjaiból. Hiába a rengeteg programot hirdető szórólap, a tényleg érdekes előadás, ha egyszer ennyi a hely. Nagyon sokat segítenek az iskolák, ahol igyekeznek elfoglaltságot, programot találni délutánra. Erről ott tudnának többet mondani.

AKARAT NÉLKÜL NEM MEGY

A kerület egyik legnagyobb iskolájában, az Ilku Pál Általános Iskolában Tallár Imre igazgatót kérdezem arról, mit tesznek a csellengések ellen? Milyen elfoglaltságot biztosítanak tanulóiknak?

— Azt hiszem, mi szerencsés helyzetben vagyunk, mert a miénk sporttagozatos iskola és ez már eleve sok elfoglaltságot ad tanulónak, tanárnak egyaránt. Rengeteg, egyesületbe járó, rendszeresen sportoló gyerek van nálunk, akiknek még szűk is a délután ahhoz, hogy minden beleférjen.

HADÜZENET A TÉTLENSÉGNEK

A sport, mint program, nagyszerűen bevált. Kevés dolog az, amit a gyerekek ennyire lelkesen űznének és ilyen becsvággyal fognának hozzá, mint ehhez. A különböző egyesületekben való szereplés számukra rangot jelent, melyért meg kell küzdeni. Azoknál a gyerekeknél, akik tétlenül sétálgatnak óraszám, mintha hiányozna a „valamit el akarok érni" belső hajtóereje.

Persze, nem kell ahhoz sportsuliba járni, hogy valaki görkorizzon, kerékpározzon, focizzon a céltalan lődörgés helyett. Biztosan minden társaságban akad egy „fej", nevezzük most szervezőnek, megválasztott törzsfőnöknek vagy aminek akarjuk, aki a többieket irányítani tudja. Miből állna neki megszervezni egy vidám kirándulást vagy egy

TÁMASZTOM A FALAT

meccset a szomszéd házban lakó gyerekekkel? Mindjárt lenne miről beszélni, lenne hetekre program, mert ugye illik az ilyesmire rendesen felkészülni. Ez csupán egy lehetőség a sok közül.

Hallottam már gyerekekről, akik saját ötletük, egy kondícionáló terem alagsori megvalósításáért talpaltak, szerveztek, könyörögtek. Az Ingatlankezelő Vállalat „kemény szívű" embereit végül nem sikerült meggyőzniük az engedély kiadására. Talán nem tudták elmondani érthetően, menynyire fontos a lakótelepeken élő gyerekek hasznos időtöltése. De legalább tettek, tenni akartak valamit a tétlenség ellen.

Gondolom, ötletekben máshol sincs hiány. E sorokat olvasva talán eszetekbe jut néhány dédelgetett, eddig ki nem mondott elképzelésetek. Nosza rajta, fogjatok tollat, vegyetek elő papírt!

ÖTLETPARÁDÉ

Figyelem, lakótelepi lányok, fiúk — kirándulni vágyók, lepkékeket, bogarakat gyűjtők, kerékpárok lovagjai, főzőcskézni szeretők . . . ! Szálljatok be az ötletparádéba, írjatok nekünk arról, hogy ti mit terveznétek a lakótelepi egyhangúság, tétlenség megszüntetése érdekében. S ne csak tervezzetek, cselekedjetek is! A legérdekesebb ötleteket díjazzuk, részt veszünk azok megvalósításában és ami a legfontosabb: továbbadjuk másoknak is — lapunkon keresztül. Leveleiteket egész nyáron várjuk!

Kép és szöveg: Koncz Dezső

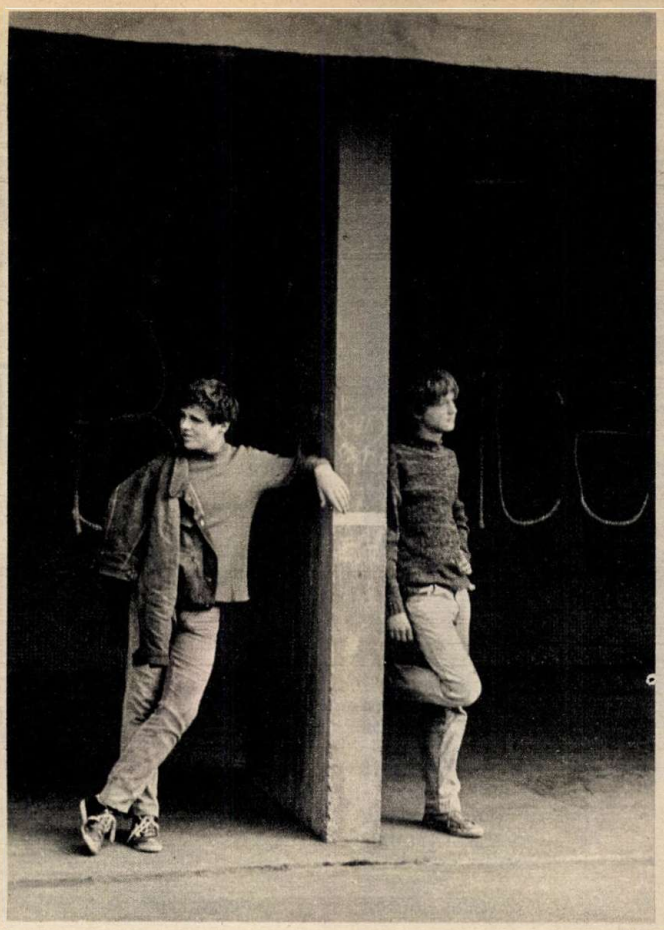

Na, most mi legyen? Te mész jobbra, én megyek balra és majd csak lesz valahogy!

Félrehúzódva, a nyugodtabb helyeken mindig látható egy-egy tétlenkedő gyerekekből álló társaság

Közeledik az országos játék napja... Hat héten keresztül riportokat, érdekes beszélgetéseket közöltünk, s mindig egy rejtvényt, amelyeknek megfejtése adja a kulcsmondatot: mit kell tennetek? Jó játékot, jó szórakozást kívánunk!

ORSZÁGOS 81 Játék

Átfestenék az égboltot is!...

A Pajtás 1947. december 1-i száma hírt adott arról, hogy az akkori kultuszminisztériumban fontos tanácskozást tartottak az alig több mint egyesztendős úttörőmozgalom jövőjéről. Az államtitkár felvetette az úttörők nyári városának és egy úttörővasút építésének tervét is.

Egy nyúlánk, hosszú copfos, dömsödi kislány akkor nem olvashatta ezt, hiszen éppen csak tanulta a betűvetés nehéz gyerekmesterségét. Szűcs Istvánné — a hajdani dömsödi kislány — ma a Magyar Úttörők Szövetségének főtitkára.

— Jómagam elég közel laktam a fővároshoz, mégis csak huszonegy éves fejjel, már tanárjelöltként jutottam először Csillebércre — mondta. — Ha manapság felépül egy-egy új iskola, játszótér, úttörőház, sportpálya vagy tábor, az a gyerekeké azonnal. Mire megismerik, nem nőnek ki közben a gyerekkorból. Óriási különbség!

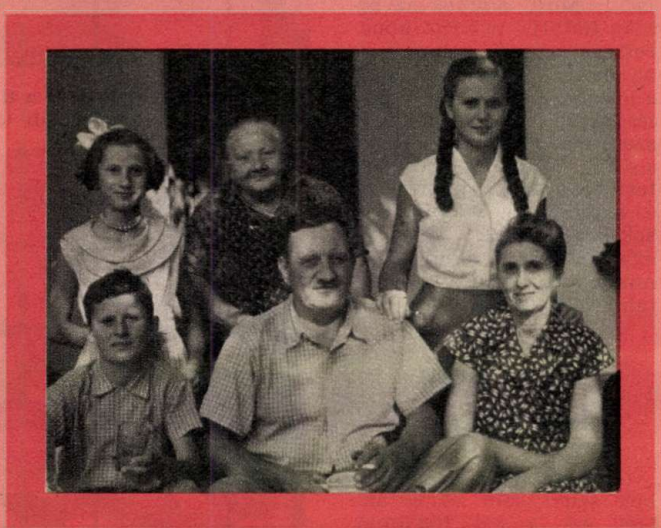

Ennek a nyúlánk, copfos kislánynak akkoriban a budapesti kirándulás jelentette a nagy élményt...

Toltuk a kiskocsit

— Kezdjük a múlttal, a gyerekkorával...

— Budapesten születtem, de Dömsödön éltem. Pontosabban egy petróleumlámpás tanyán, Cóburg herceg hajdani birtokán, a falutól nyolc kilométerre. (Ma ezt a környéket mindenki Apajpusztának ismeri, itt van a Kiskunsági Állami Gazdaság.)

— Az első két osztályt a faluban jártam — folytatta —, amelynek iskolájában 1903-tól tanítóskodott a nagyapám és később itt tanított a nagynéném is. Manapság is sokszor járok „rokonlátogatóba" a dömsödi általános iskolába, hiszen jelenlegi igazgatónője a húgom... Harmadiktól hetedikig tanyasi kisdiák voltam, nyolcadikban aztán újra visszaköltöztem a faluba, hogy oroszul tanulhassak, mert erre a tanyán akkor még nem volt lehetőség.

— Mire emlékszik úttörőkorából?

— Sok olyasmire, ami rámrímel a mai úttörőéletre... Például kévét hordtunk, szedtük az elhullott búzakalászokat. Halomszámra gyűjtöttük a papírt, s volt egy kiskocsink, ezzel toltuk-vontuk a kidobott vaskályhákat, rozsdás alkatrészeket, szemétre hajított szerszámokat. Legnagyobb élményünk az volt, amikor Budapestre mehettünk kirándulni, hiszen nekünk a főváros forgataga jelentette az igazi romantikát. Máig sem felejtem el azt a napot, amikor először ültem be egy színház nézőterére. Az akkori Úttörőszínházban „A három szegény szabólegény"-t adták. A suliban sokáig kórusban fújtuk a nótát: „Három szabólegények, mek-mek-mek..."

A ráckevei gimnáziumból a Szegedi Tanárképző Főiskolára vezetett az útja, ahol a matematika—fizika szakon végzett. Általános iskolai katedrára mégsem állt, mert „elrabolta" a főiskola és a KISZ-munka: 1966-ig főiskolai tanársegéd, s egyben a főiskola KISZ-titkára volt.

Utána került az ifjúsági szövetség központi bizottságának apparátusába, először mint az egyetemi és főiskolai osztály politikai munkatársa, majd osztályvezetője, 1971-ben pedig a KISZ KB titkára lett, s a felsőoktatási intézmények mellett hozzá tartoztak a középiskolák és az építőtáborok is.

— Alaposan megismerte az oktatásügy területeit. Mennyiben segített ez akkor, amikor 1974-ben az úttörőszövetség főtitkára lett?

— Tanárjelöltként magam is tanultam, hogyan kell majd segítenem az iskolai úttörőéletet, a csapatmunkát. Később országos méretekben tapasztaltam, hogy egyre több fiatal pedagógus értette meg: hivatásának szerves része az úttörőmozgalom és az ifjúsági mozgalom segítése. Szerveznek, ötleteket és tanácsokat adnak. Szabad idejükben kirándulni és sportolni viszik a gyerekeket. Társaik és barátaik lesznek. A tizennégy-tizenöt éves kamaszok már nem egészen gyerekek, de még nem is felnőttek igazán. Ilyenek is, olyanok is egyszerre. Ha segíteni akarunk nekik, vegyük komolyabban őket a nyolcadikban, de ne törjük le játékos kedvüket a középiskola kezdetén se!

Amikor „kikérdezik"

— Emlékszik még, mi volt az az első nagy úttörőesemény, amelyen már főtitkárként vett részt?

— Még arra az óriási gombócra is emlékszem, ami akkor a torkomba szorult... Már hogyne lett volna lámpalázam, amikor éppen Szegeden zajlott le az akkori úttörőparlament, s én még egy hónapja sem voltam főtitkár. A gyerekek ott szólítottak először Zsu-

zsa néninek. Talán azért, mert hirtelenében nem is tudták, mit mondjanak... Ez a megszólítás megmaradt, s én örülök neki. Közvetlenséget és bizalmat fejez ki.

— Apropó! Hivatalosan egyszer Szűcs Istvánnénak, máskor pedig Szűcs Zsuzsának nevezik. A férje vezetéknevét vette fel?

— Nem. Szűcs Istvánné született Szűcs Zsuzsa vagyok. Nem olyan ritka ez a vezetéknév! A férjem a Központi Fizikai Kutatóintézet mérnöke és az űrkutatással foglalkozik. Isti fiam tizenegy éves. Rajzászlós és ő gyűjti a faliújságra a nemzetközi politika friss híreit. A Bikszádi úti Váci Mihály Általános Iskola sporttagozatára jár, a MAFC-ban atletizál és focizik. Esténként nem én kérdezem ki őt a leckéből, hanem legtöbbször ő az, aki „kikérdez" a munkámból...

Van miről beszélnie. Az úttörőmozgalom napi feladatai ezernyi szállal kötődnek egész társadalmunk életéhez: a népgazdaság ötéves tervétől a gyermekétkeztetés gondjáig, az iskolai reform alakításától a sportpályák létesítéséig, a pályaválasztás segítésétől az egészségügyi ellátottságáig, a környezetvédelemtől a nemzetközi kapcsolatok ápolásáig, az iskolai önkormányzatok megerősítésétől a honvédelmi nevelésig, a gyerekek tehetségének kiaknázásától a hátrányos helyzetben levők segítéséig, a vándortáborozáslemtől az értékteremtésig...

— Aki gyerekekkel foglalkozik, mindennel kell törődnie, ami a legapróbb kapcsolatban áll velük! vannak fontos és kevésbé lényeges témák. De elhanyagolni egyiket sem lehet.

Ötmillió felnőtt figyelmébe!

— Az elmúlt hat esztendőben történtek közül milyen úttörőeseményekre emlékszik vissza a legszívesebben?

— Az úttörőparlamentekre... A zánkai és csillebérci találkozásokra... Az európai gyermektalálkozóra... Mindenre!

— Miről győzték meg ezek az évek?

— Elsősorban arról, hogy a mi munkánkban is egyformán fontos az állandóság és a változás, a jól bevált módszerek és formák megőrzése, továbbfejlesztése, illetve az állandó újat akarás, mozgékonyság és ötletgazdagság... Másodsorban arról, hogy a legsikeresebb régi dolgot sem lehet szolgai módon lemásolni, hiszen óriásit változtak és változnak a körülmények és mások lettek a gyerekek is: okosabbak, érettebbek, nyitottabb szemmel járnak és ételemükké vált a közéleti érzékenység, társadalmi kérdések iránti fogékonyság... Harmadsorban arról, hogy a gyerekek minden szépre és jóra első szóra kaphatók, s nemcsak beszélnek tettvágyukról, hanem képesek cselekedni is. Ha megismerik és megértik a célt, elhordanák a hegyeket is, átfestenék még az égboltot is!... Most, amikor az ország fiataljai a KISZ-kongresszusra, a kisdobosok és az úttörők pedig szövetségünk harmincötödik születésnapjára készülődnek, szeretném, ha az eddiginél sokkal erősebbé válna a testvérkapcsolat az úttörők és a KISZ-tagok között, s a sokszor még felszínes együttléteket mindig és mindenhol felváltaná a tartalmas együttműködés.

Mi a három kívánsága?

— Szeretném, ha a jövőben senki sem választaná szét azt a két fogalmat, hogy „gyerek" és „úttörő", hiszen e kettőnek a hétköznapokon teljesen egybe kell forrnia, különben rosszul dolgozunk... Kívánom, hogy az az ötmillió magyar felnőtt, aki az évek során már kinőtt az úttörőmozgalomból, sose felejtse el, hogy most tőle várnak segítséget és barátságot a mai úttörők, többek között a saját gyerekeik... Szeretném, hogy mindaz beteljesedjen, ami szépet, jót és okosat maguknak és családjuknak kívánnak a világ gyermekei, mert akkor mindenhol béke és nyugalom lenne... S gondolom, senki sem tart majd telhetetlennek, ha elmondom még egy aktuális kívánságomat: szeretném, ha az úttörőmozgalom születésnapját emlékezetesen szép eseményekkel, az országos játékot pedig az úttörőktől megszokott színességgel és vidámsággal ünnepelnénk meg!

Somos Ágnes

Átfestenék az é

Ez a kép a legutóbbi — a debreceni — úttörőparlamenten készült 1979-ben

A zánkai sportstadionban, gyerekek koszorújában, akik mind-mind Zsuzsa néninek hívják. Örül ennek a megszólításnak, mert közvetlenséget és bizalmat fejez ki

gboltot is !...

Ez is igazán emlékezetes élmény volt: Farkas Bertalan alezredes, az első magyar űrhajós látogatóban járt a Balatoni Úttörővárosban

* ORSZÁGOS 81 Játék

A HATODIK REJTVÉNY

Elérkeztünk az utolsó – a hatodik – rejtvényünkhöz. Ha ezt is megfejtitek, akkor már összeállíthatjátok a felszólító mondatot. Eszerint cselekedjen őrsötök! (Az időpont: a rejtvényben jelzett legközelebbi ilyen nevű nap.)

*

BETŰREJTVÉNY. A betűrejtvény természetesen időpontot jelöl. Mellette találtok még két betűt, ezek is hozzá tartoznak a teljes mondathoz.

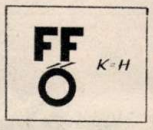

Itt most éppen egy úttörő és a főtitkár helyett Isti és a mamája beszélget a Parlament folyosóján

Ha csak ideje engedi, ellátogat a Központi Úttörőegyüttes gyerekeihez, megnézi próbáikat, tapsol fellépéseiken

Aki a gyerekekkel foglalkozik, annak bizony tanácskoznia kell országos fórumokon, nemzetközi találkozókon... Néha még a Télapóval is!

LOVAS MIKLÓS, AZ MTA TUDOMÁNYOS MUNKATÁRSA

SZÜLETÉS

Az ember hosszú évtizedek óta figyeli
a feje felett hunyorgó, változatlanságával
és látszólagos mozdulatlanságával is lenyűgöző,
csillagos égbolt jelenségeit.
Rengeteg mese, monda, babonás hiedelem
„született a csillagokban" e megfigyelések
kapcsán, a nap-, és holdfogyatkozások okairól,
a csillagokban megírt emberi sorsokról,
és nem utolsó sorban az üstökösök által
közvetített földöntúli intelmekről,
figyelmeztetésekről, fenyegetésekről.
Ma már – többek között Lovas Miklós
munkásságából is – tudjuk, hogy az üstökösök,
az égbolt többi „titokzatos" jelenségével együtt
a fizika törvényszerűségeinek engedelmeskednek.

A HÍRES RÁK-KÖD A PISZKÉSTETŐI OBSZERVATÓRIUM FELVÉTELÉN

Játsszunk egy kicsit! . . .

Tegyük fel, hogy váratlanul egy csillagászt kell rajzolnunk. Bármibe fogadjuk, hogy tíz közül kilencen egy fehér szakállú, fehér hajú, zárkózott arcú bölcset rajzolunk fehér köpenyben, amint roppant távcsövén keresztül az eget fürkészi.

Nos, a bölcsességgel nincs is baj, de egyebekben . . .

Itt van például Lovas Miklós, a Magyar Tudományos Akadémia Csillagvizsgáló Intézetének tudományos munkatársa. Nála csillagászabb csillagászt napjainkban keresve sem találnánk. Éppen harminc éve tagja az intézetnek, jelentős érdemeket szerzett az úgynevezett változó csillagok megfigyelésében, és éppen az ötvenedik születésnapja előtti hetekben fedezte fel negyedik üstökösét. Mindettől függetlenül egyszerű, szürke dolgozószobában fogad, egyszerű szürke ruhában, alig-alig őszülő hajjal, és egészséges humorral . . .

*

– Hogyan lesz valaki csillagász? – kérdez vissza nevetve. – Hát hogyan lesz valakiből bármi? Vagy a szülők példája dönt, vagy a haveroké, vagy az olvasmányaié. Én azt hiszem, ez utóbbinak köszönhetem ezt a szép és érdekes pályát. Gyerekfejjel a kezembe került Sztrókay: Az ember és a csillagok című könyve. Meg kell mondanom, nem volt valami világrengető olvasmány, de arra mindenképpen jó volt, hogy egy kamaszt megbabonázzon az égbolt titokzatos, különös világával.

No persze. De azért nem minden kamaszból lett neves csillagász, aki annak idején elolvasta ezt a könyvet. Ehhez szükség volt Lovas Miklós kíváncsiságára, tudásszomjára és nem utolsósorban akaraterejére is.

– Természetesen rengeteget kellett tanulni. Elméletben is, gyakorlatban is. De aki felismeri, hogy a valóság minden mesénél és fantasztikumnál érdekesebb, az viszonylag könnyen megbirkózik az „inasévekkel". Sohasem felejtem el például azt az élményt, amikor még amatőr csillagászként először megpillantottam a Hold hegyeit, a Szaturnusz gyűrűjét és holdjait.

Amatőr csillagász? Miféle képtelenség ez? Hiszen a csillagászat a fizika, a matematika, a kémia elméleti és gyakorlati alkalmazásának rendkívül bonyolult tudománya. Mit tehet ezen a területen egy amatőr?

– Nagyon sokat. Úgy is mondhatnám, hogy talán egyetlen tudomány sem annyira „amatőr", mint éppen a miénk. Meglepően egyszerű eszközökkel – színházi látcsővel, sőt olykor szabad szemmel is – meglepően érdekes és fontos megfigyeléseket lehet végezni. Például éppen a változó csillagok esetében. Ezek rendszeres megfigyelése értékes adatokat szolgáltat a csillag színének, nagyságának, fényerősségének periodikus változásairól. Amatőrök egész serege foglalkozik ilyen megfigyelésekkel szerte a világon és észleléseiket remekül tudják hasznosítani a tudományos